

Rovshan Mustafayev,
Doctor of political science, Professor

MARCH OF DEATH
Armenian crimes against the Jewish people

*This book is published with recommendations
of the network subsidiaries of International
Analytics "R-Club" of Tel-Aviv, Moscow,
Tbilisi and Baku.*

© Copyright by Rovshan Mustafayev, 2008

Printed by Shahaf Printing House

9, Y.L.Peretz St., Tel Aviv, Israel

Phone: +972(3)6871440

Email: p-shahaf@015.net.il

ISBN 978-965-91103-1-5

9 789659 110315

Rovshan Mustafayev

Doctor of political science, Professor

March of Death

Armenian crimes
against the Jewish people

Jerusalem

2008

The article critics:

Hirich Feigel
Professor, Austria

Anzor Tutadze
Professor, Georgia

Michael Agarunov
Professor, Israel

Parvin Darabadi
Professor, Azerbaijan

Namik Aliev,
Professor, Azerbaijan

Editors:

Moshe Becker

Chairman of the Institute for Jewish History

Alex Ishshalom

Doctor of History Sciences

Guram Markhuliya

Doctor of History Sciences

Semion Shalmeev

Member of the Board of Caucasian Jews,
international expert in the Council of Human
Rights

Senior adviser:

Lev Spivak

JC Public Relations Institute

Israel

Bloody Lie ...

Acute inter-ethnic contradictions of XXI century can not be explained without a glance into the past, which in some cases, extremely distant and hence concealed or falsified.

Falsification - an instrument for the realization of strategic aims. And this is clearly visible by the way the world Armenians is illustrated. Historically, a massive falsification of historical facts, documentary sources and eyewitness accounts, always used as a cover of their global dispersal and hegemony in the significant areas of the world - from the Caucasus and southern Russia, to the Balkans and all over Europe.

By creating a widespread myth about the genocide of Armenian people and persistently pursuing a historical parallels with the Holocaust of European Jewry during World War II, the Armenian historiographies could not be unaware of the existence of direct evidences and irrefutable facts of Armenian nationalists participation in the mass annihilation of representatives of various nations from all over the world, including massacre of Jews, which carried out for centuries.

In his work professor Roushan Mustafaeu, Director of the Institute for Human Rights in Azerbaijan National Academy of Sciences, President of the International Scientific Council for Human Rights, exposes these facts and provides to general public the irrefutable proofs of false theories about the persecution and annihilation of the Armenian people.

In this case should be marked out the brochure "March of death", that published in 2008 in Moscow. This work is a continuation of significant analytical study, which published in International scientific journal "The law and politology".

In Prof. R. Mustafaev's work reader will find diversity of absolutely irrefutable historical facts: intrigues of the Armenians against the ancient Jews and the closely connection with fascists around the world on annihilation of the Jewish people.

This list headed by Ferenz Salashi - Hungarian nation Fuhrer, head of the Nazi Party "Arrow Cross ", whose name is directly linked to the killings of hundreds of thousands Jews and Gypsies. It is none other than ethnic Armenian F. Salosyan, about whom Armenian's historians wrote with unconcealed proud that this bandit never concealed his ethnic origin, but was also proud of it.

Prof. R. Mustafaev produce in his book horrifying facts and figures, based on extensive historical evidences. Extremely important, that Professor R. Mustafaev's book and analytical study are not confined to the middle of the twentieth century. He consistently exposes crimes by Armenian nationalists, against the Jewish people also, literally to the present day.

For example, in May 11, 2001, four months before the terrorist attacks on the United States, Israel's air defenses shoot down Lebanese plane "Sesna", at the wheel was the member of the Lebanese headquarters of an international Armenian terrorist network - Stefan Ogannes Nikolyan.

Author provides irrefutable facts of Armenian anti-Semitism. It's all about numerous scientific works and publications in the media, in which Jews are often called nation-destroyer, and the Holocaust - "the greatest falsification of the twentieth century".

Thus, Prof. R. Mustafaev's books and academic articles commence scientific thinking and exposing of Armenian nationalist's global system of falsification and forgery, including - obsession of equating so-called "Armenian genocide" to the Holocaust of European Jewry, regardless of facts that prove the opposite - Armenian directly involvement in the annihilation of Jews throughout the history till the mid-twentieth century.

I deeply believe that books like "March of death", should reach the broad sections of scientists, public figures and other members of society to oppose actively targeted lie and historical manipulation, in which Armenian historical science engaged for many years.

By inviting to read this book, I want to mark out the participation of the international analysis network "R-club", which gave us this opportunity.

Dr. Alex Pisman
Historian and sociologist

March of Death

...The Western Wall, functionally relevant for all stages of the mournful way of Armenians – is nevertheless in Jerusalem.

Y. S. Verdiyán, journalist

Among all the crimes that were committed by the Armenian ethno-corporation against various nations of the world, the one thing they have succeeded to conceal properly was the massacre of Jews. After two decades, it is very hard to conclude what caused the beginning of the intrigue between the **Armenians** and the ancient Jews: significant documents that might clarify this issue are kept in unreachable archives. Actually, in the Aramaic version of history there appear names of two sons of the Armenian nation with remarkable proclivity to kleptomania. Gregory Vartapet and Karapet Dianisy are the names of these two "clever" guys, who lived in beginning of XIX century. They quite easily decided to convert from their Gregorian faith to Protestant and received remuneration for that from American missionaries in Southwest Asia. We can assume that Martin Luther and John Calvin would turn over in their graves, if they knew about these new successors of theirs. Who could guess that this story that we are talking about is a story of two **Armenian** "great martyrs" who were willing to "suffer" for Christ!

The objective of the "young Protestants" was very dangerous, if not diabolical - to rescue (?) the Holy Sepulchre in Jerusalem from the Turks. The interesting thing was that from the very beginning the Holy Sepulchre in Jerusalem was in no danger; however this wasn't the point for Vartapet and Karapet. Their supreme target was to invent a global threat and picture themselves as the only defenders of the Christian religion from the infidel Muslims and Jews. There are many different versions that attempt to explain the reasons why these two people decided to initiate this rescue operation, including merely stealing whatever they could. It is clear that all the righteous residents of the Holy Land – Jews, Muslims, Christians – chose not to wait for the crazy deeds of the two and banished the pseudo-protestants Vartapet and Karapet who had suffered for nothing [42].

Likewise, there are other facts serving evidence for *the undeclared war of the Armenians against the Jews*.

Recently, a public resonance has been caused by the new significant findings of Institute of Human Rights of Academy of Sciences, which testify on the massacre of Jews by Armenian gangs in 1918. In April 2006, after the publication of these data, an official letter to the Institute for Human Rights was sent by the Chairman of the Community of Caucasian Jews - Mr. Semion Ikhiilov:

To the director of the Institute for Human Rights of Azerbaijan National Academy of Sciences & Chairman of the International Council for Human Rights, Prof. Rovshan Mustafaev.

Dear Mr. Rovshan Mustafaev,

Browsing the bloody and tragic pages of the history of Azerbaijan, we constantly come across the facts which prove that alongside with our Azerbaijani brothers and sisters numerous representatives of the country's Jewish communities fell victims to the enemies who attempted to enslave our motherland.

In 1980's I found out that during the period 1918-1919, when the genocide of the Azerbaijani people began, massive annihilation of the Jews occurred likewise. According to eyewitnesses' memories and some documentary fragments, up to 3000 Jews perished together with the Azerbaijanis.

By now we have managed to identify about 81 innocent victims – the Jews that were murdered. Each year on March 31, on the Memorial Day of the Genocide of Azerbaijani People, we are praying in memory of the Jewish children, women and men who died during that tragic period.

Today we are still in search of the Jewish mass burial sites in different parts of our homeland – Azerbaijan, and the list of the dead is being updated...

To this letter attached a list of the Jewish civilians, "who were murdered by the monsters on the 19th of Iyar, 5679, in the town of Kuba" [27]. Right after the translation from Aramaic and the identification of the texts including names of the victims, and after the memorial

prayer Hashkavot that were pronounced on them, the Institute founded the Expert committee that consisted of the member of the Mili Mejlis (Azerbaijani parliament) Evdo Abramov, two deputy chairmen of the Institute for the Human Rights "NAN" Araz Gurbanov and Musa Musaev, a historian Moshe Becker, the Commissioner of the International Scientific Council for Human Rights Rashad Razakuliev, the secretary of the Institute for the Human Rights "NAN" Nushaba Ashrafova, journalist and deputy chairman of the Community of Caucasian Jews Semion Shalmeev. The work began in the archives of the regional synagogues, as well as with numerous letters they received from the Caucasian Jews, whose relatives had been murdered in 1918 by militant **Armenians**. In the protocols of the Emergency Investigation Commission, which had been investigating the mass murders of civilians by the Armenian gangs during the period of the First Azerbaijani Republic, some more names of Jewish innocent victims were found. All the lists contain names of women, men, children and elderly people. Further, Mr. Evda Abramov discovered additional data about the massacre of Jews – in a personal archive of pensioner Yakov Ilych Abramov. Throughout the years of communist oppression the important documents miraculously survived. Yakov Abramov lived in hope that once he would be able to tell the true story of his people and immortalize the names of the

deceased on the memorial obelisk of Mourning and Remembrance. Canyon Simi was chosen by the Armenian gangs to become the place of massacre of Jews in Amazasp. Groups of people were led to the verge of the canyon, then women and children were raped and mistreated, the bandits entertained themselves cutting off noses and ears of old people and teenagers. Then all of them were executed. Their bodies were abandoned uncovered at the bottom of canyon Shimi ... [1].

The letters sent to the Institute for Human Rights by the Jewish intellectual elite of Baku and by the Jewish inhabitants of villages in Kuba region contain sorrow, but also the expression of gratitude for the desire of the Institute "NAN" to recover the horrid historical truth and immortalize the names of all those who were killed only because they were not **Armenians**. In the appeal of the Jewish community to the Institute for the Human Rights "NAN" it goes as follows: *For your attention, the Jewish community of Azerbaijan is holding the facts about the massacre of Jewish citizens by Armenian nationalist gangs between the years 1918-1919. During these years about 3000 Jews - members of Jewish communities- were murdered.* The senders of this letter expressed their willingness to cooperate with the Institute for Human Rights "NAN" and to investigate the facts of genocide of Jewish people. The letter was signed by: Chairman of the community of Georgian Jews in Azerbaijan Mr. M.G. Karela-

shvili, chairman of the Humanitarian Association "Urek" ("The Heart") K. Ibroimov, officer of the Jewish Information Agency in Azerbaijan V. Mishin, M. Kurkel, A. Davidova and other representatives of science, press, education [25]. A lengthy letter from a famous photographer Semion Shalmeev describes the story of his grandfather Asaf Shalmeev: *Asaf Shalmeev was one of the defenders of Kuba from Armenian nationalistic gangs. He was compelled to leave his hometown and conceal the fact of his participation in the defense of Kuba throughout his entire life, fearing the revenge of Armenian nationalists who managed to occupy important positions in the Soviet governmental system and imposed horror on the citizens. One of the participants of defense of Kuba was burned inside his house by the members of Dashnak party. The elders recall the name of the Jewish martyr was Joseph.* [30]. A letter from the chairman of the Community of Caucasian Jews in Kuba, a very honored person, Boris Simanduev contains a call to all Jews of the world to condemn the genocide of Jews in 1918-1919 [29]: "Caucasian Jews accuse Armenian gangs for crimes against Jews and other peoples in Caucasian region". We received a lot of requests to organize a scientific session about the tragic events of that period of history. The first meeting took place at the Institute for Human Rights "NAN" on April 21, 2006. During this meeting the participants formulated an appeal to the President of Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev. A letter by the chair of the religious

community "Azerbaijani Jews" rabbi Meir Bruk was added to the appeal: *"To the leadership of the World Jewish Congress. This letter is attached to the appellation to the President of Azerbaijan Ilham Aliyev with a request to perpetuate the memory of Jews – victims of genocide of the people of Azerbaijan perpetrated by Armenian gangs between the years 1918-1919 on the territory of Azerbaijan. I am urging you to take note of these materials"* [28].

And then follows the text of the appeal that was written during the meeting of representatives of the Jewish community of Azerbaijan at the Institute for Human Rights "NAN".

*To His Excellency,
President of Azerbaijan
Mr. Ilham Heydar oglu Aliyev.*

Dear Mr. President!

The history of the Jewish community of Azerbaijan has close ties with the history of the Azerbaijani people. We share all the happiness and sorrow that fall upon the inhabitants of our homeland.

The Azerbaijani Jewish community today numbers more than 30000 people. This is the largest Jewish settlement on the Caucasus. On behalf of each of us, we thank you, Mr. President, for the vast opportunities for the development and preservation of our cultural and religious traditions.

Studying the life of Jews in Azerbaijan, we have explored previously unknown facts about the genocide of Jewish people, which occurred simultaneously with the genocide of Azerbaijani

people in 1918-1919, preceding the Holocaust of 1939-1945. According to the documents and memories of witnesses, almost 3000 Jews were killed by the members of gangs alongside with the Azerbaijanis.

At this moment, due to fruitful cooperation with the Institute for Human Rights of the Academy of Sciences, we are working on the identification of names of the Jews killed during the ethnic cleansing.

Every year, on March 31, on The Day of Genocide of Azerbaijanis in 1918-1919, we also pray for the souls of the murdered Jewish children, women and men. Currently, we are continuing to work on finding the location of mass graves in different parts of our homeland – Azerbaijan.

Dear Mr. President!

Considering the high ethnic tolerance of the Azerbaijani people and following the sacred Jewish principle "No one is forgotten, nothing is forgotten", we are asking you to give instructions to relevant state organizations to cooperate with us in revealing the historical truth, and to give permission for the establishment of a memorial obelisk to the innocent victims in the region of Kuba.

By name of the Jewish community of Azerbaijan:

Ikhnilov Semion Borisovich, chairman of the Community of Caucasian Jews

Abramov Evdo Sosunovoch, member of Mili Mejlis

Becker Moshe Vladimirovich, representative of the Community of European Jews

*Shalmeev Semion Gregorievich, board member of the
Community of Caucasian Jews*
*Haimov Ilil Nataniilovich, member of the
Community of Caucasian Jews*
*Sosunov Imanuil Donich, board member of the
Community of Caucasian Jews*
*Davidov Shaul Mikhaïlovich, member of the
Community of Caucasian Jews*
*Rabinovich Boris Zovolunovich, board member of the
Community of Caucasian Jews*
*Saev Yagub Shamil oglu, board member of the
Community of Caucasian Jews*
*Simonov Mordukhai Davidovich, board member of
the Community of Caucasian Jews*
*Yusufova Colmaz Rza gizi, president of the Female
Jewish Humanitarian Organization*
*Iliyagiev Gavriil Shamaevich, member of the
Community of Caucasian Jews [21]*

An ethno-corporation is by definition afraid of history, especially afraid of truthful details and real names. Too many innocent victims - their names come out towards the surface of memory, enlarging the expanse of objective reality. Here follows the list of the known names of Jews killed during period of bloody crimes in 1918-1919 committed by the Armenian gangs in South Caucasus.

In the memory of the victims

1. *Avsholum bin Shamail*
2. *Avsholum bin Ovroom*
3. *Ovroom bin Rakhamim*
4. *Ilyevu bin Sosun*
5. *Iltevu bin Benyamin*
6. *Ilikh bin Simantov*
7. *Ilisha bin Mukhoil*
8. *Iliazar bin Yov*
9. *Yusuf bin Mordukhai*
10. *Ovroom bin Haim*
11. *Iliazar bin Adino*
12. *Oshir bin Mashiah*
13. *Ilkhanon bin Shoul*
14. *Banil bin Ilazar*
15. *Benzion bin Evdo*
16. *Bilo bin Rafail*
17. *Bano bin Zakharye*
18. *Gavriil bin Haim*
19. *Godbin Zakharye*
20. *Gluwjn Atashto*
21. *Dovid bin Mordukhai (grandfather)*
22. *Dovid bin Mordukhai (grandson)*
23. *Dovid bin Shomshun*
24. *Zakharye bin Nison*
25. *Zakharye bin Ilkhdod*
26. *Zakoi bin Rafoil*
27. *Haim bin Dovid*
28. *Haim bin Ikhiil*
29. *Khano bat Tzizaz*
30. *Yakov bin Gomiil*
31. *Evdo bin Mordukhai*

32. *Yov bin Ishiyo*
33. *Yusuf bin Dovid*
34. *Yusuf bin Moshe*
35. *Ifiil bin Sholum*
36. *Ikhiil bin Hehamya*
37. *Ikhiil bin Shoul*
38. *Isroil bin Yushva*
39. *Yushva bin Avsholum*
40. *Mukhoil bin Sholum*
41. *Mukhoil bin Sholum (grandson)*
42. *Iliazar bin Yov*
43. *Manakhim bin Shamail*
44. *Manasho bin Rakhomo*
45. *Mordukhai bin Yov*
46. *Mukhoil bin Yov*
47. *Moshe bin Yusuf*
48. *Moshe bin Yubis*
49. *Mordukhai bin Lio*
50. *Marus bat Haim*
51. *Natan bin Haim*
52. *Nisim bin Efraim (grandfather)*
53. *Nisim bin Efraim (grandson)*
54. *Izro bin Zakharye*
55. *Shamuil bin Yakov*
56. *Pinad bin Yusuf*
57. *Pinkhos bin Ruvin*
58. *Pisakh bin Nakhos*
59. *Pisakh bin Zakharye*
60. *Tzvi bin Sosun*
61. *Tzvi bin Yakov*
62. *Tzadiq bin Efraim*
63. *Tzolum bin Mordukhai*

64. *Tzolum bin Khanuḳo*
65. *Yavo bin Efraim*
66. *Rafail bin Evdo*
67. *Rabo bin Evdo*
68. *Raḳhamim bin Yusuf*
69. *Raḳhamim bin Rafoil*
70. *Rafoil bin Ovroom (grandfather)*
71. *Rafoil bin Ovroom (grandson)*
72. *Rafoil bin Sigdio*
73. *Raḳhil bat Nisim*
74. *Raḳhil bat Shabrai*
75. *Raḳhil bat Sholum*
76. *Sholum bin Meleḳh*
77. *Solum bin Khazaḳ*
78. *Shomoil bin Natami*
79. *Shinamit bin Nisim*
80. *Shushan bat Nisim*
81. *Khamim bat Tovi*
82. *Avraam Avshalum*
83. *Nuri Raḳhamim*
84. *Rafael Israil Naftali*
85. *Gurshum Niḳhim*
86. *Zaḳharya Nisim*
87. *Shalum Yuḳhai*
88. *Khananyaev Ifiil Shalmievich*
89. *Khananyaev Mushoul Shalmievich*
90. *Miḳhirov Mishi Ifraimovich*
91. *Saḳhliim Khanuḳoi Khastil*
92. *Biror Khanuḳoi Sasun*
93. *Yahḳu Zaḳharye*
94. *Yusif Haim Milikḳh*
95. *Haim Ilḳhanan Naḳhum*

96. *Binzion Dedem (Shamai)*
97. *Ilyaguev Uryo Ilyaguevich*
98. *Yunaev Ovrohom Yahkuevich*
99. *Agarunov Mishi*
100. *Bebe Ilisho*
101. *Abramov Shomoil Evdo Gilonor*
102. *Saadyaev Ilyago Sasunovich*
103. *Agashiev Adinya*
104. *Akharu bir Mukhoil [6]*

Jews dwelling in the villages near canyon Shimi can still hear voices of the innocent victims...

The names published in the list appear in the same form they were received by the Institute for Human Rights of the Academy of Sciences.

The archive documents of the Second World War include evidence about the cooperation of the Armenian ethno-corporation (first of all, of Armenian international terrorist organization Dashnaktsutyun) with Hitler's regime. On the opinion of the Austrian historian Eric Feigl, the purpose of Armenian punitive units was "annihilation of Jews". According to the information provided by another researcher, S. Williams, more than 100,000 representatives of **Armenianism** (professional assassins, marauders, and offenders) were a part of war crime of the Third Reich [41].

The fascist commanding established a tendency to recruit loyal Armenians to punitive and sabotage units even before the Second World War. According to L. Sergeev, SS gruppenführer

and the future head of the Gestapo Heinrich Müller visited Baku, and the purpose of this visit was creating an undercover network, which would be composed of activists of Armenian international terrorist organization Dashnaksutyun. He came to the capital of Azerbaijan in October 17, 1938 as "engineer Krause", a member of delegation of experts of "Krupp&CoU" – the company that owned a network of death camps during the war years and was found guilty for war crimes on Nuremberg Trials.

In Berlin, Heinrich Müller provided a report to his direct chief Heinrich Himmler: *As a result of my visit to Baku I can confirm that all reports of nationalistic organization Dashnaksutyun are true.* Also, there is evidence about meetings of "engineer Krause" with some Armenian terrorists, who were overtly patronized by the NKVD (future KGB). Almost all of them were members of Dashnaksutyun. By the way, the local department of Stalinist NKVD was responsible for massive repression of Azerbaijani, Jewish, Georgian intelligentsia [38].

Despite the communist slogans, international **Armenianism** was looking for ties with Hitler's regime. Connections of Müller with the Armenian international terrorist organization Dashnaksutyun was an opportunity for such kind of a union. Groveling before the Germans, the representatives of **Armenianism** tried to

convince influential German officers of their loyalty and hate towards Jews.

According to the documents, during his visit in Baku, Müller met with relatives of Sogomon Terkhliryan, previously arrested in Charlottenberg for the assassination of a Turkish public figure Talet-bek [38]. By the way, with the help of secret fascist police and one of the leaders of the communist regime and member of Dashnaktsutyun Anastas Mikoyan, the assassinator was released from the prison and deported to the Soviet Union. According to the file of S. Terkhliryan, it was him who connected the agents of Gestapo with his relative in Baku, activist of Armenian international terrorist organization Dashnaktsutyun Serjiq Movsesyan. At the moment of the meeting, Movsesyan's record includes murders and terrorist activity. It was quite suitable for "engineer Krause", who stated at the end of war: "*Under my command and with the direct participation of my department 6 million Jews, 5.7 million POWs, 3.3 million Soviet prisoners, and from 700 to 800 thousand inhabitants of USSR were annihilated in prisons and concentration camps by Einsatzgruppen*" [17].

At the meeting in 1938, the future head of the Gestapo Heinrich Himmler was impressed by the members of the Armenian international terrorist organization and was convinced these were the best agents on entire Caucasus.

During this period, the official newspaper of Nazis "Der Volkischer Beobacher" published

an article by Artashes Abegyan, professor of Berlin University, who had joined the German fascist regime. This article, in a manner suitable for the Nazi "racial taste", attempts to prove the Indo-European origin of Armenians and underlines their irreconcilable attitude towards Semites [2]. Oganés Davedjan, a member of the political council of Dashnaktsutyun and the security department of Reich claims that the purpose of this kind of publications was to convince the members of the Nazi leadership to recruit more Armenians to cooperate. Another book published in Germany by A. Asatryan popularizes through the image of Adolf Hitler the ideas of superiority of the Aryan race, and **Armenians** being a branch of it. The author insists on the creation of a "German-Armenian alliance", which, according to his exaggerated opinion, is able to shed light upon the development of the history of humanity.

In order to prove such a thesis, 40 members of the Armenian international terrorist organization Dashnaktsutyun voluntarily joined the Reich and took an active part in repressions against Jews and Gypsies - "thieves and sluggers, blood-suckers of the German people" [5]. The organization Tsegakron, created by Garegin Ter-Harutiunian (nicknamed Njdeh) in Bulgaria, became the voice of **Armenian Nazism**. "Tsegakron" literally means "admiration for race"[22]. Njdeh tried to make maximal efforts to disown the Jews, to adduce proofs of

anthropologists and historians that Armenians were not Semites. For this purpose he seeks for links with famous German scientists and Nazi leaders, and organizes relevant publications in the press.

The efforts of **Armenianism** to create ties with the fascist regime turn out to be successful. According to materials provided by the Faculty of International Relations of Yerevan State University, before the beginning of the war Adolf Hitler received a report from Heinrich Müller, the future head of the Gestapo, and Alfred Rosenberg, the future minister of occupied Eastern territories. This report dwelled upon the alleged Aryan origin of Armenians, which had to be recognized as equal allies. Hitler ratified this statement. From that moment Armenians received a status of "Aryan refugees". In the beginning of the Second World War about 27,000 Armenians were enlisted in the Wehrmacht, 3,000 of them served in the SS and in German intelligence - the Abwehr[2].

The **Armenian legion** (code - 160 ID) was organized on the occupied territory of Poland in a town named Puławy. The commandant of the recruit camp was SS Obersturmbannführer Woldemar Frenzel – a son to an Armenian mother from Georgia. There was a school for officers functioning in the town as well. The legion was based on the mono-ethnic principle: Armenians from all over the world, primarily from the Balkans, arrived there. The person

responsible for the special training of rookies was a representative of the Dashnaktsutyun, the establisher of the Tsegakron, the head of the newly created Armenian fascist committee, ideological killer Njdeh [2]. In his passionate speech addressed to the members of the **Armenian punitive battalion**, which comprised part of the legion, he said: “Those who fall for Germany, fall for Armenia”. Even the close friends of Njdeh spoke with indignation about the evil deeds of him. One of the prominent representatives of armenianism, socialist revolutionary Arsham Khondkarian once said: “This buster doesn’t have mercy even for women” [22]. Another representative of **Armenianism** Drastamat Kanayan, better known by his nickname Dro, was responsible for organizational issues in the brigade. He was the establisher of a network of cells of the Armenian international terrorist organization Dashnaktsutyun with all the attributes of political studies and political preparation. Everyone was obliged to be a member of one of these cells, even if one did not speak Armenian. Lectures of Dro were saturated with hate towards Gypsies, Jews and Georgians. They perfectly suit the man who had committed a great deal of crimes. In 1918, as a unit commander of the so-called Armenian Army, Dro participated in the execution of civilians in Lori, Georgia. The propaganda of inhuman execution of Reich’s enemies in Dro’s lectures was compatible with Hitler’s instructions

to obey orders without any conditions. During the period of existence of the Armenian Nazi legion, Dro and Njdeh created two intelligence centers, which collected information and committed attacks in Europe and America. Special diversion units were under command of Misak Tarlekyan [2]. The Armenian legion included the Nakhararian regiment preparing the future representatives of the fascists in Caucasus. The official sponsors of this battalion were the owners of Berlin tobacco factory, Muradyan brothers, who used the slave labor of death camp prisoners.

According to the data provided by Yerevan State University, at the beginning of creation of the Armenian legion, it was composed of Armenians emigrants, who lived in Germany, Poland, France and other occupied European states. A lot of **Armenians** became officers of Wehrmacht and the SS. Among them were SS Waffen-Standartenfuehrer Vartan Sarkisian, SS Gruppenfuehrer Razmik Nazarian, commander of Armenian diversion units, captain Misak Torlekian, commanders of elite special punitive SS detachments, generals G. Njde and D. Kanayan (Dro), the official delegate of the Armenian legion in the Reich Armin Djalalyan, editor of the weekly journal of Goebbels Vigen Shant (son of Levon Shant), head of anti-Semitic publishing center of Nazis "Paikar" and of the Armenian publishing house "Osank" Suren Bekzaryan, along with many others bearing high

ranks in Hitler's army. Moreover, the Reich approved publishing of the Nazi-oriented Armenian newspaper "Hayastan". S. Ovik, one of the influential representatives of the French department of Dashnaktsutyun, became the head of this newspaper [2].

These facts are more than surprising, since according to the memorandum of minister of the occupied Eastern territories, Reichsleiter Alfred Rosenberg (March 28, 1942) "*On the Caucasian military units*", "*Officer positions in all military units must be occupied by Germans only. It gives an advantage for the German army, as it is happening to the English in India [20]*". Based on this we can suppose that **Armenians** finally succeeded to convince the Germans that the realization of the plan of the "German-Armenian alliance" was unavoidable. It was as well proved on the practical level – the Armenian military units participated in punitive missions and massacres of civilians. The secret report #150 (January 2, 1942) describes an operation conducted in South Crimea: "*Between November 16 and December 15, 1942, 17,645 Jews, 2,504 Karaims, 824 Gypsies and 212 partisans were executed (NO-2834). Simferopol, Eupatoria, Alushta, Karasubazar, Kerch, Feodosia and other parts of Crimea are free of Jews*". Armenian punitive battalion #809 demonstrated excellent performance in operations on the Kerch peninsula and was remarked as a courageous unit, ready to fulfill any order. Moreover,

hundreds of soldiers and officers of the Armenian punitive battalion were awarded by “Kuban Shield” orders from Hitler government. The battalion was renamed and became "Zeitun" Battalion, whereas the soldiers of this battalion called themselves "Zeitunziner". Another piece of evidence for the special attitude of the fascist regime towards the Armenian punitive battalion was a unique permission for an *Armenian military priest* to baptize local children on the occupied territories and give them Armenian second names [2].

The flag of **Hitlerian armenianism** was special in a way: *on the one side of the tricolor, in middle of the blue strip there was a swastika, on the other side of the flag was the name of the battalion written in gold letters*. Shoulder-stripes, tabs and badges of Armenian legionnaires were specially designed and based on the insignia of Dashnak gangs of 1918-20. Most Armenian punishers were awarded by "Iron Crosses" and "Eastern orders" "for loyalty to Hitler and bravery". Armenian Nazi battalion 809 received gratitude of the Wehrmacht commander in Ukraine General Karl Hitzinger and commander of Eastern Legions major-general Max Ilgen. One of the most awarded units of Hitler force, responsible for punitive missions on the Eastern territories was Armenian battalion 809. Further, this battalion was moved as a part of Special "Anti-partisan" Forces for fighting against Ukrainian and Polish partisans. On October 16,

1943, this battalion moved to Belgium to prevent possible Anti-Hitler disturbances. In the other words, Armenian punitive battalion 809 until 1944 remained loyal to the oath: *“I swear in front of God and Adolf Hitler to be loyal to the German State and Armenian Land”* [2].

Below follows a list of rifle battalions of the Armenian legion by edification numbers:

Armenisches Infanterie-Battalion I/125-th rifle battalion (5 companies), I/198-th rifle battalion, II/9-th rifle battalion, 808-th rifle battalion (disbanded in 1944, later became an engineer battalion), 809-th rifle battalion, 810-th rifle battalion, 811-th rifle battalion, 812-th rifle battalion, 813-th rifle battalion, 814-th rifle battalion, 815-th rifle battalion.

Along with the above mentioned military units, Dro gathers criminals (for some reason referred to as "patriots") and establishes a Special Punitive unit – sonderkommando "Dromedar". The mission of these groups was to discover Jews among local residents and annihilate them. According to archive documents, initially Armenian punitive unit "Dromedar" was a part of "Abvergroup-101" (a part of 6-th army) created by personal initiative of Adolf Hitler. The group rolled special courses simultaneously training about twenty agents, who were criminals picked from POW camps. The "Dromedar" group consisted of Dashnak Armenians under the command of General Kanayan (Dro). One of the missions of "Dromedar" was to create Armenian

committees in Zaporozhye, Simferopol and on the Crimean peninsula, as well as promoting further organization of Armenian legions. *Armenian committees used to collect donations for German military needs* [12].

From the "Report note of NKVD of Ukrainian SSR and NKVD of USSR on German intelligence methods on the territory of Ukraine" it followed that: *Sonderkommando "Dromedar", which later became an independent unit "Abwergruppe-114" acted on the territory of occupied Ukraine. In August 1941 "Dromedar" was deployed in Kiev, in September-October 1941 located in Nikolaev, later – in the village Askania-Nova in Kherson region* [24]. It is from there, from the natural reserve Askania-Nova, not without assistance of **Armenian fascists**, actually, the unique equipment of Zoological Faculty of Odessa Agriculture Institute, established in 1918 on basis of Novopoltava Jewish agriculture institute, was stolen. We can only guess, for what Armenian criminals from zondercommando "Dromedar" needed equipment for breeding pedigree cattle, created under the guidance of an outstanding scientist, Professor A.A. Brauner, the dean of the first Zoological Faculty, later plundered by **Armenian Nazis** [23].

According to the researched issue, there is another interesting fact: only on account of occasion can be explained the fact, that the territory, controlled by chastisers of **Armenian**

zondercommando - "Dromedar", practically coincided with the space, where had spontaneously created the first Jewish guerrilla detachments. Considering peaceful and law-abiding nature of Jews and the fact that before this period, Jews never created their own guerrilla movement; it is not difficult to imagine who tired them to do so, for example, the same "dromedars", that they were forced to establish the first Jewish partisan structures in Deaf Ukrainian forests. Indeed, any - even Jewish - patience comes to an end: guerrilla detachments of "Uncle Misha" (commander Moshe Gildenman), Jacob Linder, David Erlbaum, Leonid Berenshteyn, Joseph Gluz, Rozenblant and others, repeatedly over the years of war forced to flee the killers of women, elderly and children, desperate criminals and marauders with the swastika on their sleeves.

But with the approach of imminent A. Hitler's defeat in World War II, **Armenian** on a mass scale, quickly deserted out of German forces: from now on former **Armenian Nazis** form the Communist underground, which trying not unsuccessfully to harm their former patrons and allies "in race".

At the end of World War II most of surrendered participants from the 809's Armenian Nazi battalion, were... amnestied by leadership of the Soviet Union.

As to generals of **Hitler's Armenians**, part of them cowardly fled after the surrender of

Berlin. Thus, Dro emigrated to the U.S., then for a long time lived in Beirut, where participated in organization of radical and terrorist groups, aimed to fight against the establishment of the Israel State, died in Boston.

In May 24, 2000, bandit's Dro remains were brought to Armenia and reburied with honors at the cemetery Bash-Aparan. In the obituary stressed that "Dro's military prowess and talent marked by Russia and Germany" [2].

Incidentally, *the fact of glorifying Dro's name, an activist of "fighting organization – Dashnaktsutyun", who cooperated with A. Hitler's Nazi regime, as well as the creation of youth institute of leaders, that bears his name, permanently pops up in the Israeli press as accusations to Armenian side.*

However, the most sinister figure of **Armenians**, whose name is directly connected to the killings of hundred thousands Jews and Gypsies, is Ferenc Salashi, until today unfairly associated with Hungary and the Hungarian people.

The study of documents from the Second World War period indicates: *the Fuhrer of Hungarian people* since 1944 to 1945 was the head of the Nazi party "Crossed arrows" (Arrow Cross) - F. Salosyan (band alias Salashi), born in 1897, in the Slovak city Kasha, now Koshize [33]. According to political scientist K. Torosyan, Salashi, as the leader of Hungarian

nation, has never concealed, that he is ethnic Armenian [40].

From a letter to London from James Lins, an adviser of British Embassy in Hungary: Resignation of premiere Teleki would mean an access to proscenium of the Hungarian fascist's leader Salashi, naturalized **Armenian**, a man of strong faith and fanatical aspiration. Salashi, in the words of Professor Nimedi, immediately will rush to direct and uncompromising alliance with Hitler; he ready to fulfill all the requirements of the National-Socialists, because his organization, based on lumpen-proletariat and petty bourgeois, confess an ideology which was born in the NSDAP [26]. Other documents since the occupation, issued in English, German and Ukrainian, concerning about the "ethnicity belonging" to *Armenians* of activist *Dashnaktsutyun* - F. Salosyana.

It is characteristic that this fact had been so widely discussed in chronicle materials of the Second World War, so that the famous documentary writer Yulian Semionov, renowned for his scrupulous work with archives of the Gestapo, in his work "Despair", through the words of a distinguished Swedish diplomat R. Wallenberg, conveyed the following: "Eichmann (A. Eichmann - the organizer of the massacres of Jews during Hitler's rule - auth.) became the occupier in the fullest sense of the word only in mid-September, when the Gestapo received irrefutable evidence that Horti (M. Horti - ruler of

Hungary - auth.) had begun peace negotiations. Then he pushed aside, and crazy Szálasi came. He was even more ardent anti-Semite than Hitler was, although he came from an Armenian family... Where from is it in him?" [35]

Attempts of Hungarian patriots to oppose the usurpation of power in the country of **Armenian-Nazi** alliance collapsed. The appeal of a disgraced officer, a true patriot of his country, Colonel General B. Miklós sounds unbelievably emotionally strong: *"Budapest is occupied by the German army. The chief of German Gestapo, the head of all the bloody executioners, rampages around the Hungarian capital, and each Hungarian is threatened by the executioner's axe... I, as a superior Hungarian military commander, order all the people to rise and fight Hitler's occupants and spies, as well as agents of the Gestapo and the fawners of the parricide Szálasi. I, as the chief of the Hungarian armed forces, order all Hungarian officers and soldiers to commence the fight, by all means at their disposal, against invaders of the motherland, the oppressing Hungary Nazi murderers and traitors of the Hungarian nation. I order to deal with all traitors, who are presented to you as commanders by the parricide Szálasi* [43].

However, it was too late. In October 1944, Otto Skorzeny's fighters, following Hitler's instructions, committed a coup d'état in Hungary and led "the Fuehrer of the Hungarian

nation" - F. Salosian – to power. Straight away after he came to power *the mass actions for extermination of hundred thousands of Hungarian Jews and Gypsies and their deportation to Germany began. Prisoners were removed from the camps and turned out deep into the country towards the German border ("Death Marches")... Massacres in Hungary are considered one of the final episodes of the Holocaust* [32].

From a letter of the retired Prime Minister Pál Teleki: *"We have become looters who rob the dead. We have become the crappiest nation in the world. I did not restrain you. Guilty"*. [34]

In short order, F. Salosian unleashed horrible terror against Jews, whom his fascists from the "Arrow Cross" would seize in the Ghetto of Budapest and brutally kill, often drowning in the ice-cold water of the Danube. *This evidence is issued on the basis of the Russian-language newspaper of America - "Jewish world", which contains references to 600 thousand Hungarian Jews killed during the dictatorship of the szálasists (nilasists)* (11). Lion Minz's materials about the party particularly state that: "The party that we are forced to tell with disgust about, is called the "Arrow Cross", and its members – *nilasists*, that in Hungarian means "bow shooters" (16). In the cited documents, there is information about the nature and the social basis of F. Salosian's party, its activists mainly being local door-keepers. Generalizing

this fact, the words of an Armenian writer Tigran Kuyundzhyan ("Michael Arlen") expressed on the pages of a popular American edition emerge in the memory: "*Armenia! Oh, pitiful porter!*" [19].

Some words about the ultimate aim of F. Salosian's political ambitions. According to documents, the main course of his foreign policy was the idea of division of Europe into spheres of influence: the Center had to be dominated by Germany, the South – by Italy, and the East, including the Balkans – by Hungary [18]. This scheme was largely based on the concept of Hitler's "Axis". One may assume that Fuehrer generally approved of F. Salosian's course of actions by "presenting" to Hungary a fraction of the captured lands. As a result of this "deal", the Jewish population in the country exceeded 1 million people. Regent M. Horti, who had ruled Hungary until Salosian's October coup, despite the insistence of A. Hitler to send Jews to concentration camps, sent them mostly to the "working battalions", in every possible way avoiding repressions against them. According to Jewish sources, F. Salosian was the one, who took the bloody mission upon himself [10]. Upon seizing power, F. Salosian proceeded to mass deportation of Hungarian Jews from the province to concentration camps. In Budapest, activists of the Nazi Party "Arrow Cross" led by him, raided the houses where Jews holding the "protective passports" lived and *sent them to gas chambers*. Since R. Wallenberg's security

certificates had been revoked by F. Salosian, the noble mission of rescuing Jews from death, which involved different officials including the representative of the ISC Friedrich Born, the Vatican envoy Angello Rotta and others, exploited all possible sorts of methods. Due to these people, as well as the unforgettable assistance of other European diplomats, 124 thousand Jews who, by train or on foot, were on their way to death camps, were saved.

According to the documents from the Nuremberg process, in the spring of 1944, Hitler's command headquarters in Hungary came under full control of Adolf Eichmann - the SS Obersturmbannführer, who was responsible in the Gestapo for the elimination of millions of Jews, and was the author of the program "Final solution to the Jewish question". A. Eichmann appointed Salosian to be the commissioner who would conduct operations for massive destruction of Jews and Gypsies by the name of the Hungarian Gestapo. The operation began from the so-called Carpathian Ruthenia and Transylvania [9]. This operation extended to the Zakarpattia Oblast, Ukraine, and covered more than 200 thousand Jews only on those territories. As a result, in small towns and rural schools in which Jews were concentrated, intolerable conditions with regard to accommodation and food were observed. F. Salosian insisted that the Hungarian Government would propose to the headquarters of Hitler's command to accom-

moderate Jews in Auschwitz and other concentration death camps. The removal of Jews from Hungary began under the direct control of F. Salosian, who had promised to clear the Jews out of Budapest with the shortest possible delay. However, a drastic change in the situation on the Eastern front and revitalization of Hungarian patriotic forces against the dictatorship of the **Armenian usurper** forced F. Salosian to change his monstrous plans. Thus, the cruel operation reached 437 thousand Jews of Hungary. They were loaded onto train carriages and sent to death. F. Salosian and A. Eichmann were ready to report to the leadership. Before the advent of the szálasisists to power Hungarian Jews, as already noted, were in relative security, despite the fact that Hungary was a full member of Hitler's coalition. Together with the Jews, hundreds of Hungarian patriots were sent to gas chambers, those who dared to overtly oppose the usurpation of authority in the country by the representative **Hitler's Armenianism** - F. Salosian. This was further demonstrated at the process trial in Budapest against Kurt Becher – an associate of F. Salosyan and A. Eichmann, who, among other crimes, was charged for *active assistance to the szálasisist fascists in repressions against the progressive segments of Hungarian society* [36].

Since it came on SS Standartenführer Kurt Andreas Ernst Becher (with elementary education - 4 grades) who was sent by H.

Himmler “to the aid” of F. Salosian and A. Eichmann, it must be noted that in the higher circles of Nazi Germany he was considered an indispensable specialist in pumping out valuables from the occupied territory. According to K. Becher’s own words, uttered by him at the Budapest court, having arrived in the capital of Hungary, he immediately asked F. Salosian to speed up in deporting more than half a million Jews by five - six weeks, incidentally withdrawing their property [36]. According to the study made by D. Babichenko, *Hungarian citizens were deprived of their property, and then of their lives after the advent to power of Szálasi regime in 1944. The enormous valuables previously belonging to Hungarian Jews were confiscated by Nazis and transferred to the Reich* [3]. By the way, in 2006, a group of Hungarian Jews who had survived in the Holocaust, appealed to the Government with demand to return them their bank deposits, frozen, and then withdrawn by F. Salosian (his decree on Jewish savings and deposits was lifted only in 1988!)[44]. Salosian’s criminal record as well as his communication with unscrupulous, immoral people like K. Becher, manifested itself in his unbridled quest for enrichment. The unexpected opportunity to rule sway the destiny of Hungary, was used by the **Armenian Fuehrer** for the exchange of Jews for trucks and fuel, participation in the diabolical “**business of gold teeth**”, taken from people whose lives he had

ruined. Thirsty for quick profit, as already stated, F. Salosian efficiently disposed of bank accounts and savings of Jews that he had withdrawn under the pretext of “nationalization”.

Only rare people in Hungary could ever imagine that the **Armenian Fuehrer**, in his cynicism, will surpass the ideologists of Nazism, encroach upon the honor and dignity of the country, stealing the relics of state power! Thus, according to documents, in early May, 1945, i.e. just before the defeat of Hitler's troops in Berlin, by order of F. Salosian *a jewel casket was stolen. It contained the sacred crown of the Hungarian throne (thousand-year-old St. Stephen's crown!), scepter, power and the coronation mantle, which, by the way, the "leader" liked to put on in his office.* The throne relics were placed in an empty fuel barrel and buried on the shore of Matsee, near Salzburg. Soldiers of the 7th U.S. Army discovered the Armenian **Thief-Fuhrer's** cache. The return of the Holy Crown, ascending to the first crowned lord of Hungary, took place much later, during the presidency of J. Carter [39].

The thief manners of Salosian during the final period of the Second World War had been so widely well-known that the newspaper “Vechernyaya Moskva”, with respect to his statement to remain until the end by the side of Nazi Germany, published a corresponding caricature “*Candidate for a Dump*” followed by an epigram by A. Zharov:

*In some border building,
Toward Berlin directing stare,
To Germany in loyalty swearing
A German stooge and plunderer.
However, the “fighter” must know
beforehand,
That he may on dump of sewage,
In very lamentable stand
Among others, find his stage [13].*

Following the dogmas of their own ethnic superiority, the Armenian ideologists often refer to F. Salosian as one of the most famous and even prominent politicians of the twentieth century. The typical “moral principles” of the **Armenian Fuehrer** have already been noted above. What concerns his political activities and, accordingly, the experience and professional qualifications in this area let us turn to the following fact. After the capitulation of Romania, the head of the fascist organization F. Salosian spoke on the radio with an appeal: *Romania betrayed Europe and us. It capitulated. Magyars, take the example of the unbroken stone Finland.*

After the events that occurred the next day, the Hitlerites no more allowed the Armenian apology for a politician to the microphone. Finland capitulated [7].

After the Second World War, F. Salosian tried to escape to Austria, but was arrested by the American counterintelligence in Salzburg area, during an attempt to find his own cache. He appeared before the court on charges for war

crimes and crimes against peace and humanity, and was sentenced to death. He was hanged in Budapest on March 12, 1946.

The facts of modern history only confirm secret designs of the Armenians against the Jewish people. Thus, on September 5, 1972, the murder of Israeli athletes who had arrived to the Olympic Games was committed. This bloody crime was presented to the world as the "revenge of Islamic terrorists". However, today it became known that the murder was committed by the group "Black September" under the direct leadership of the representative of Armenians - Hakob Hakobyan, born in Mosul. Ten years later the same H. Hakobyan created the Armenian terrorist organization ASALA, closely related to the ideological attitudes of Dashnaktsutyun. On July 26, 1983, the President of the U.S. Ronald Reagan named ASALA a barbaric, inhuman and improper for the civilized society criminal organization [8]. Since 1973, Armenian soldiers of the future terrorist organization ASALA began enhanced training in Palestinian camps aimed at the organization and conduct of subversive and terrorist operations. According to the BBC Information Agency, by that time Mossad had important information those training ranges. The creator of ASALA Hakob Hakobyan, who took an active part in the murder of Israeli athletes, suddenly changed his name in a Muslim way: now he is known under the nickname "Mujahedeen ". He forms an alliance with the

terrorist organization PFLGG and "Palestinian № 1" Abu Nidal, who formulates his credo as follows: *"I kill Zionists and traitors, therefore I exist"*. Later ASALA declared in public their statement of support for the terrorist organization "Islamic Jihad".

Therefore, in a letter from the Secretary of State J. Shultz to the Speaker of the House of Representatives Thomas O'Neil, dated March 4, 1985, it is indicated that *there exists a serious problem of Armenian terrorism... This kind of activity is being conducted by ASALA, one of the largest Armenian terrorist organizations, which also helps other terrorist groups, whose primary targets are Americans. ASALA announced their support for the "Islamic Jihad", a pro-Iranian terrorist organization responsible for the majority of terrorist attacks in Lebanon* [8].

Another fact: On May 11, 2001, four months before the terrorist attacks on the United States, Israeli air defense shot down a Lebanese airplane "Cesna" piloted by the kamikaze pilot Stefan Ogannes Nikolian, a member of the Lebanese headquarters of the International Armenian **network**. Nikolian's objective, according to the press release spread by "Hezbollah", was to destroy communications system of one of the settlements in Israel... [8].

The analysis of materials, proposed by the Jewish media, also demonstrates the growth of anti-Semitic attitudes in Armenia itself. According to the head of the Jewish community

in the Republic of Armenia R. Varzhapetyan, *a presentation of the book by Romain Episkopsian "National System", published in Russian and Armenian languages, took place at the Yerevan Writers Hall. This opus was conceived as a tool, by means of which the formation of a national system could begin. Remarkably, Jews in this book are called a "destructive nation". In the chapter "Greatest Falsification of the Twentieth Century", the author clearly asserts that the Holocaust is nothing but a myth* [4].

Even more toughly raises a question of xenophobia in a mono-ethnic Armenian society in a joint article of R.Vazhapetyan and V. Likhachev "Anti-Semitism in Armenia". The publication notes that in the context of anti-Semitism in the country one may more and more often hear conspiracy theories claiming that it was the Jews, who organized the "genocide of 1915". In 2004, these and other accusations sounded in the statements of the leader of the political party by the Armenian-Aryan Order - Armen Avetisyan, noted in the publications of "The Armenian-Aryan", TV broadcasted in the channel "ALM", whose owner is the chairperson of the People's Party of Armenia - Tigran Karapetyan. According to the authors of the publication, R.Varzhapetian & V. Likhachev, the actualization of the Aryan myth influences the level of anti-Semitism in the country and is necessary for Armenia for legitimization of the territorial conquest of the border areas of

neighboring Azerbaijan. [15]. The latest straw, overflowing the bowl of patience for Jews all over the world, apparently was the awarding of the Iranian President M.Ahmadinejad by the honorary doctoral degree of Yerevan State University.

The letter of protest issued by the head of the Jewish Fund of Ukraine A. Feldman sounds sharp and highly critical. "It is totally unacceptable that a university, an institution which is supposed to bring up young people - the future of Armenia, awards a country leader, who openly and consistently calls for the destruction of State of Israel and denies the Holocaust". [45]

To recapitulate, I would like to cite a sacramental passage from the requiem for the journalist Y. S. Verdiyan: ...The Western Wall, functionally relevant for all stages of the mournful way of Armenians – is nevertheless in Jerusalem. I cannot say that this phrase does not surprise me, because my father - a Moscow journalist-writer Faik Mustafaev, always spoke warmly about his colleague, Yosif Semenovich Verdiyan, considering him a wise and educated man... Who knows, may be in fact something happened to Yosif Semenovich later, because fathers, according to Caucasian beliefs, are always right.

Shortly before his death, Y. S. Verdiyan wrote wonderful lines, which in many respects explain his internal state as well as the psychological portrait of the modern

Armenianism, balancing on the verge of paroxysm of madness. "Continuous offence, continuous fatigue, caused by overwhelming personal national ambitions. I am tired of living in conflict with destiny". [31]

References:

1. Low gyatlin sirri Schesabat, 16 (53), 2006, p.28-34.
2. Abramyan, E.A. From the history of the Armenian Legion
www.roa.ru/armenische/leg.html
3. Babichenko, D. Art of movement. Itogi, 24.10.2005 www.archives.maillist.ru
4. Varzhapetian, R. Nationalism and xenophobia. Information and Analysis Center "Sova"
www.xeno.sova.center.ru
1ED6E3B1ED78E821884F1
5. Memoirs Nadzharyan Ruben
http://member.lycos.fr/armenianlegionnadjarian_memory.html
6. Extract from the Document Emergency Investigation Commission, № 16 of 2.12.1918, the city of Cuba, "About those who killed, wounded and maimed in the attack on the town of Armenian gangs" The Azerbaijani Government, the Ministry of Foreign Affairs; List of names of Jews killed in 1918 in Cuba and on the road Cuba-Hachmas by Armenian gangs. A. Abramovym E., signed by them and assured seal.

7. Gonchar, O. Praporonostsy-to. Dnipro, 1981, pp. 239
8. The state is not guilty in anti-Semitism.
Central Jewish resource.SEM40
[www./sem40.ru/antidgihad20345;/Armenian/allegations : Myth and Reality A Handbook of Facts and Documents, 1987](http://www.sem40.ru/antidgihad20345;/Armenian/allegations%20%3A%20Myth%20and%20Reality%20A%20Handbook%20of%20Facts%20and%20Documents%2C%201987)
9. Grishko, R.N. Chiefs and tyrants of twentieth century. Minsk: The modern writer, 1988
Hungary and the Second World War.
www.horty.narod.ru
10. The Jewish newspaper, Tishrey 25, 5768 (7 October 2007)
11. Jewish world, Russian-language newspaper of America, November 18, 2004
www.evremiz.com/article.php?/Kl/=/4699
12. Why Stalin evict nations?
www.stalinism.rurepressnarod.htm ; Sorokin PD The legal manipulation and selective compassion www.zlev.ru/15_12.htm
13. Kuznetsov, I., Shumakov, A. Soviet press of Moscow. Moscow worker, 1980

14. Kuksin, I. Dangerous Diplomacy
<http://www.vestnik.comissues20011120koikuksin.htm>; Velehov, L. Budapest mission
www.itogi.rupaper2001.nsfarticleitogi20010111165636.html;
Kapulkin, B. Hungarian Rhapsody Migdal,
Times № 6 www./migdal.rutimes63006
15. Likhachev, V., Varzhapetian, R. Anti-Semitism in Armenia (2002-2006) Euro-Asian Jewish Congress
www.lajc.orgprogram.art
16. Mints, L. Historical parties. Publications: the history of the party
www.jewish.ruhistory/facts200604prn_new994233820.php
17. Henry Muller Aloiz. Renascentia. What is gone is not forgotten. 2003 reascentia.
www.narod.rumuller.htm
18. Quiet wars. History of RMB services (1919-1945). http://www.lander.odessa.ua/2_35.htm
19. Ndje. G. open letter to Michael Arlen. – Aniv, 2006, №6.
20. Nuremberg trials. V.2. – Moscow: Legal literature, 1966 – 798pp

21. Appeal to “His Excellency the President of the Azerbaijan Republic Ilham Heydar oglu Aliyev”, signed by Ihilov S.B. - Chairman of the community of Caucasian Jews, Becker M. - representative of Jewish Ashkenazian community, Abramov E. - a deputy of Parliament of Azerbaijan Republic, etc. 21.04.2006. Institute Archive of Human Rights, Azerbaijan National Academy of Sciences. Series: Ethnocorporation, № 104/7, code 12-06// Azerbaijan, 22 April 2006, Baku worker, 2006, 22 April.
22. Hovsepian V. Garegin Nzhdeh and the KGB. Scout Memoirs. Yerevan: Azaynakan Akumb, 2001. 224pp
23. Odessika. Encyclopedia of Odessa. The Year of Mars and Saturn.
<http://odessa.club.com.ua/sobut>
24. State Security organization during the Great Patriotic War. Collection of documents. “Beginning. 1 September – 31 December 1941” V.2 Book 2. Publisher Russ, 2002.
<http://warmech.narod.ru.smersh/g750>
25. Mishin V., Karelashvili M., Ifraimov K., Kurgel M. Davydov I. letters, certified by signatures and stamp. Institute Archive of Human Rights, Azerbaijan National Academy of Sciences. Series: Ethnocorporation, № 104/6, code 12-06.

26. Letter by James Lins's, the adviser of British Embassy in Hungary. An experience of documents research.
<http://victory.mail.ru/lib/books/pose/semenov1>
27. Letter by Ihilov S.B., list of victims, certified by signature and stamp. Institute Archive of Human Rights, Azerbaijan National Academy of Sciences. Series: Ethnocorporation, № 104/5, code 12-06.
28. Letter by Rabbi Meyer Brooke aimed to leadership of the World Jewish Congress. Azerbaijan Republic Religious Community named "Jews of Azerbaijan". Letter №D10,28.04.2006
29. Simanduev B. letter that certified by signature and stamp. Institute Archive of Human Rights, Azerbaijan National Academy of Sciences. Series: Ethnocorporation, № 104/5, code 12-06.
30. Shalmeev, S. letter that certified by signature and stamp. Institute Archive of Human Rights, Azerbaijan National Academy of Sciences. Series: Ethnocorporation, № 104/5, code 12-06.

31. Memorial site dedicated to Joseph Semenovich Verdiyan.
<http://iosifverdyan.boom.ru>
32. Salashi Ferenz. Material from Melan - Free Encyclopedia. Wikipedia. Free Encyclopedia
<http://wiki.vdonsk.ru/index.php>
33. Salashi. Biographical index.
http://www.hrono.info/biograf/bio_s/salashi.html
34. Semenov, U. Alternative (spring 1941).
<http://militera.lib.ru/memo/russian/semenov1/html>
35. Semenov, U. Despair.
http://www.lib.ru/russ_detektiw/semenov_vu/otchayanie.txt
36. Solodar, I. Wild wormwood. 1963
<http://lib.alterlan.ru/politolog/solodar1.html>
37. The trial in the case of Krup. Crimes made by German monopolies against the world.
Nuremberg trials. V.1. Moscow - Legal literature. 1965. 798 pp
38. Sultanov, Ch. Armenian trace in the preparation of sabotage in Baku in the Second World War. Sergeev, L. certification in: **Would Soviet Union and Europe resist against fascism in the event of loss of Baku oil**. Baku, 2005.
http://www.sultanov.azeriland.com/ussr/ussr_books.html

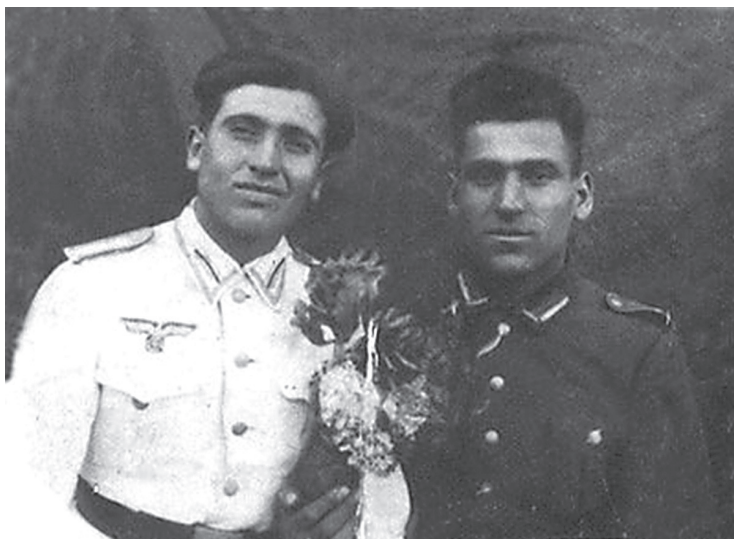
39. Third Reich caches.
http://home.ural.ru_trankvil/werm12.htm.
Suvorovtsev, A. Adventure fate of the
Hungarian Crown.
<http://whp057.narod.ru.vengrst4.htm>

40. Torosyan, K. Glance above the ninth floor.
Daily review of developments and evenrs,
№2. The Union of Armenians and Russia.
<http://www.sarinfo.org/nov294.htm>:
Wikipedia. The Free Encyclopedia list of
Armenians. The following are prominent
people of Armenian descent.
http://en.wikipedia.org/wiki/list_of_armenians#politics:
Wikipedia. The Free Encyclopedia. Ferenz
Salashi. <http://bg.wikipedia.org/wiki>

41. Weems, S. Nazi-Armenian genocide of Jews
in 1935-1945. <http://www.interkavkaz.info>

42. Faygl, A. The truth about terror. Armenian
terrorism - the origins and causes. Baku:
Azerytih, 2000. 197 pp.

43. Frisner, G. The lost battles. Memoirs.
Military literature.
[http://militeria.lib.ru/memo/german/friessner/
08.html](http://militeria.lib.ru/memo/german/friessner/08.html)

44. SHOA. Information-analytical portal.
<http://shoa.com.ua/php/content/view/406/54>
45. Jewish news, 2007, 25 October.
46. Feigl E. Un Mythe de la terreur. Salsbourg:
Druckhaus Nonntal, 1991, 256 p.

Armenian legionnaires of Wehrmacht, after the “successful” destroying mission
לגינורים ארמנים של הורמאכט, לאחר «הצלחת» משימת ההשמדה

Armenian legion officers of Wehrmacht Rubben Najarian (from the left)
and Andranik Galizian, looking to the camera. December 1944

קציני הלגיון הארמני של הורמאכט רובאן נאדו'אריאן (משמאל)
ואנדראניק גאליצ'יין מסתכלים על המצלמה. דצמבר שנת 1944

© KRISTOS-ARSEN KHLGHATYAN

Young nazi Kristos-Arsen Hlgatian

צעיר נאצי קריסטוס-ארסין חילגטיאן

42. פייגל, א. אמת על הטרור. הטרור הארמני- מקורות וסיבות. באקו: אז'רנשר, 2000. 197 עמודים.

43. פריסנר, ג. עימותים מופסדים. זכרונות. ספרות מלחמתית.
<http://militeria.lib.ru/memo/german/friessner/08.html>

44. שואה. פורטל האינפורמאציה האנליטית,
<http://shoa.com.ua/php/content/view/406/54>

45. "Jewish news", 25.10.2007

46. Feigl E. Un Mythe de la terreur. Salsbourg: Druckhaus Nonntal, 1991, 256 p

34. סמיונוב, י. אלטרנטיבה (סתיו 1941).
<http://militera.lib.ru/memo/russian/semenov1/html>
35. סמיונוב, י. ייאוש.
http://www.lib.ru/russ_detektiw/semenov_yu/otchayanie.txt
36. סולודאר, י. עשב שוטה. 1986.
<http://lib.alterlan.ru/politolog/solodar1.html>
37. משפטו של קרופ. פשעי המונופולים הגרמנים נגד האנושות. בספר משפטי נירנברג. כרך ראשון. ספרות משפטית 1965, 798 עמודים.
38. סולטנוב, צ'. העקבות הארמנים בהכנה סאבוטז' בבאקו במהלך מלחמת העולם השנייה. עדותו של סרגייב, ל. בתוך: האם ברה"מ הייתה מחזיקה מעמד אילו פאשיסטים היו משתלטים על הנפט בבאקו? באקו, 2005.
http://www.sultanov.azeriland.com/ussr/ussr_books/html
39. התיבות הנסתרות של הרייך השלישי,
<http://home.ural.ru/trankvil/werm12.html>
 סוברובצב, א. גורל ההרפתקני של הכתר ההונגרי.
<http://wph057-narod.ru/vengrst4-html>
40. טורוסיאן, ק. מבט מקומה 19. ניתוח יומיומי של אירועים. מס' 2. ברית של ארמנים ברוסיה.
<http://www.sarinfo.org/nov294.html>
 The Free Encyclopedia list of Armenians. The following are prominent people of Armenian descent.
http://en.wikipedia.org/wiki/list_of_armenians#politic
41. אואימס, א. רצה עם נאצי-ארמני של היהודים ב: 1935-1945
<http://www.interkavkaz.info>
 Elihu Ben Levy // San-Fransisco Chronical, 11.12.1983

25. מכתבים של מישין, ו., קרלשווילי, מ., איפרוימוב, ק., קורגל, מ., דווידוב, י. חתום על ידי נוטריון. ארכיון המוסד לזכויות האדם באקדמיה הלאומית של אזרבייג'ן. סדרה: אתנוקורפורציות, מס' 104/6, קוד 12-06.

26. מכתבו של גיימס לינס, יועץ השגריר של בריטניה בהונגריה. ניסיון חקר מסמכים.

<http://victory.mail.ru/lib/books/pose/semenov1>

27. מכתבו של איכיאילוב, ס.ב. רשימת קורבנות. חתום ורשום. ארכיון המוסד לזכויות האדם באקדמיה הלאומית של אזרבייג'ן. סדרה: אתנוקורפורציות, מס' 104/5, קוד 12-06

28. מכתבו של הרב מאיר ברוק לקונגרס היהודי העולמי Azerbaijan "Jews of Azerbaijan" Republic Religious Community " .מכתב מספר 10D, 28.04.2006

29. מכתבו של סימדוב, ב. חתום ורשום. ארכיון המוסד לזכויות האדם באקדמיה הלאומית של אזרבייג'ן. סדרה: אתנוקורפורציות, מס' 104/5, קוד 12-6.

30. מכתבו של שאלמייב, ס. חתום ורשום, ארכיון המוסד לזכויות האדם באקדמיה הלאומית של אזרבייג'ן. סדרה: אתנוקורפורציות, מס' 104/5, קוד 12-6

31. האתר לזכרו של יוסף סמיונוביץ' וורדיאן
<http://iosifverdyan.boom.ru> .

32. סלאשי פרנץ, חומר מ- MELON - האנציקלופדיה הפתוחה.
(וויקיפדיה)

<http://wiki.vdonsk.ru/index.php>

33. סלאשי. מדריך ביוגרפי.
http://www.horno.info/biograf/bio_s/salashi.html

16. מינץ, ל. מפלגות היסטוריות. פרסומים: היסטוריה של המפלגות.
http://www.jewish.ru/history/facts/2006/04prn_new994233820.php
17. מילר היינריך אלואיס.
<http://www.renascencia.arod.ru/muller.html>
18. מלחמות נסתרות. היסטוריה של שירותים חשאיים
 (1919-1945)
http://www.lander.odessa.ua/2_35.html
19. נדז'ה, ג. מכתב פומבי למייקל ארלן. אניב, מס' 6, 2006.
20. משפטי נירנברג. כרך 2, מוסקבה: ספרות משפטית, 1966, 798 עמודים.
21. פנייה לנשיא רפובליקת אזרבייג'ן אלאהם גיידאר אוגלי אלייב, חתום על ידי: איכיאילוב, ס.ב., ראש קהילת היהודים ההררים, בקר, מ., נציג הקהילות היהודיות האשכנזיות, יאברמוב, י., חבר פרלמנט של אזרבייג'ן ואחרים. 21.04.2006. ארכיון המוסד לזכויות האדם באקדמיה למדעים של אזרבייג'ן. סידרה: אתנוקורפוראציות, מס' 104/7, קוד 12-06. אזרבייג'ן, 22 באפריל 2006: הפועלים הבאקנים, 22 באפריל 2006.
22. אובספיאן, ו. גארגין נדז'ה וק.ג.ב – זיכרונותיו של מרגל. ירוואן: אזקאינאקן אקומב, 2001. 224 עמודים.
23. אודסיקה. אינציקלופדיה על אודסה. תחת סמלה של מארס וסאטורן.
<http://odessa.club.com.ua.sobut>.
24. רשויות ביטחון לאומי במהלך מלחמת העולם השנייה. אוסף מסמכים "תחילה. 1 בספטמבר-31 בדצמבר 1941". כרך שני, ספר שני. הוצאת לאור: רוסיה, 2002.
<http://www.warmech.narod.ru/smersh/g750>

- Armenian Reporter, 1 мая 1986; Columbia: The Carlos Connection. The Nation. July 22, 1985; Armenian Reporter, February 7, 1985; Jack Anderson and Dale Van Atta. French Foil Turks Hunt for Terrorist // Washington Post, October 31, 1986 .
9. גרישקו, ר.נ. מנהיגים ורודנים של המאה ה-20. הונגריה ומלחמת העולם השנייה, מינסק: ספרות עכשווית, 1988.
<http://www.horty.narod.ru>
10. "העיתון היהודי", 25 בתשרי, 5768 (7 באוקטובר 2007).
11. "העולם היהודי" - העיתון הרוסי האמריקאי, 18 בנובמבר 2004.
<http://www.evremiz.com/article.php?kl=4699>
12. על מה סטאלין גירש את עמים?
<http://www.stalinism.ru/repress/narod.html>
 סורוקין, פ.ד., מניפולאציות חוקתיות ורחמים סלקטיביים
http://www.zlev.ru15_12.html
13. קוז'נצ'וב, י., שומאקוב, א. הוצאה לאור סובייטית-המפלגתית של מוסקבה. הפועל המוסקבאי, 1980.
14. קוקסין, י. דיפלומטיה מסוכנת.
<http://www.vestnik.com/issues/2001/1120/koi/kuksin.html>
 וליחוב, ל. משימת בודפשט,
<http://www.itogi.ru/paper2001.nsf/article/itogi2001011165636.html>
- קאפולקין, ב. רפסודיה הונגרית. מגדל TIMES מ'ס 06
<http://www.migdal.ru/times/6/3006>
15. ליכאצ'וב, ו., ורז'פטיאן, ר. אנטישמיות בארמניה (2002-2006),
 קונגרס יורו-אסיאתי
<http://www.lajc.org/program.art>

רשימה בבליוגרפית

1. "מין סיריי" Hesabat, 16(53), 2006
2. אברמיאן, י.א. מהיסטוריה של הליגיון הארמני.
<http://www.roa.ru/armenische-leg-html>
3. באביצ'ינקו, ד. אומנות המעבר. סיכום, 24.10.2005
<http://www.archives.maillist.ru>
4. וארז'פטיאן, ר. לאומניות וקסנופוביה. המרכז האנליטי למידע "סובה".
<http://www.xeno.sova.center.ru/1Ed6E2B/1ED78E8/21884F1>
5. זיכרונותיו של של נג'אריאן רובן.
<http://member.lycos.fr/armenianlegion/nadjaria-memory-html>
6. מסמכי ועדת חקירה מיוחדת. מס' 16 מתאריך 02.12.1918, עיר קובה.
"על הנרצחים הנפגעים במהלך מתקפה של הכנופיות הארמניות על עיר קובה". משרד החוץ של אזרבייג'ן: רשימת שמות היהודים שנרצחו בשנת 1918 בעיר קובה ובדרך קובה-חצ'מאס מידי כנופיות ארמניות. הרשימה חוברת על ידי י. אברמוב.
7. גונצ'אר, א. פראפורנוסצ'י-ק. דנפרו, 1981, ע"מ 239.
8. הממשלה לא אשמה באנטישמיות. המשאב היהודי המרכזי.
<http://www.sem40.ru/anti/dgihad/2034>
Armenian allegations: Myth and Reality/ A Handbook of Facts and Documents.1987,
פשעים נגד האנושות של כנופיות טרור ארמניות (מאות 19-20).
אנציקלופדיה כרונולוגית קצרה. באקו, אל"ם, 395 עמודים.

הכתבה ר. ורז'אפט'יאן ו ו. ליכאצ'וב מאמינים שהרלוונטיות שמקבל עתה המיתוס הארי באוכלוסייה הארמנית, משפיע על רמת האנטישמיות במדינה בכדי לתת ליגיטימציה לכיבוש שטחים באזרבייג'ן השכנה [15].

הקש ששבר את גב הגמל עבור היהודים בכל העולם היה ללא ספק הרגע שבו האוניברסיטה הממלכתית של יריוואן העניקה תואר כבוד לנשיא איראן מחמוד אחמדינז'אד. בנושא זה התבטא לאחרונה במכתב מחאה, א.פלדמן, ראש הקרן היהודית האוקראינית: זה לא מקובל, שאוניברסיטה שאמור להיות מקום שבו מחנכים את דור העתיד של ארמניה, מעניקה אותות הוקרה לראש מדינה אשר בגלוי ובשיטתיות קורא להשמדת מדינת ישראל ומכחיש את השואה [45].

בסיום המחקר, ברצוני להביא ציטוט מתוך הספד של העיתונאי י.ס. ורדיאן: "...הכותל המערבי שבאופן פונקציונאלי מאפיין את דרכה מלאת יגון של הארמניות - נמצאת דווקא בירושלים". לא אוכל לומר שמשפט זה השאיר אותי אדיש ולא מופתע, מאחר שאבא שלי עיתונאי וסופר ממוסבקה, פאייק מוסטאפייב תמיד דיבר בחמימות רבה על הקולגה שלו יוסף סימיונוביץ ורדיאן, והחשיב אותו לאדם נבון ומשכיל ... מי יודע אולי בעצם משהו קרה עם יוסף סימיונוביץ, כי הרי האבות קווקאזיים לא טועים בתובנות שלהם.

...לפני מותו ורדיאן כתב מספר שורות מדהימות שמסבירות בעצם את מצבו הפנימי, וכך גם את הפורטרט הפסיכולוגי של הארמניות המודרנית אשר הגיעה לחוסר היגיון ראציונאלי:

"כל הזמן עלבונות, כל הזמן עייפות מעומס יתר של אמביציות אישיות לאומניות. אני עייף לחיות בקונפליקט עם הגורל" [31].

הקבוצות הללו. מייסד ה-ASALA אקופ אקפיאן, אשר מילא תפקיד מפתח ברצח הספורטאים ישראלים במינכן, משנה את שמו בפתאומית לשם מוסלמי: "מוז'חייד" ומתחיל לפעול לצד ארגוני טרור כמו "התנועה לשחרור פלסטין", ולתמוך בפלסטינאי מספר אחד אבו-נידאלל, אשר הגדיר את הקרדו שלו כך: *אני הורג ציונים ובוגדים לכן אני קיים*. בהמשך מוז'חייד יצא בהצהרה רשמית בה יביע את תמיכתו בארגון הטרור הג'יהאד האיסלמי.

במכתבו של מזכיר הממשלה האמריקאי שולץ ליושב ראש הסנאט תומאס אונייל מ-4 במרץ 1985, מפורטות ומודגשות בעיות מסוכנות שיוצר הטרור הארמני... הפעולות האלו לרוב נעשות על ידי ASALA, אחד מארגוני הטרור הארמניים הגדולים, אשר בין השאר עוזרתם לקבוצות טרור אחרות, כאשר המטרה המרכזית עבורם הם האמריקאים. ASALA הביעה את תמיכתו בג'יהאד האיסלמי- ארגון טרור פרו-איראני, אשר אחראי על רוב פעולות טרור בלבנון [8].

עובדה נוספת, ב-11 במאי 2001, חמישה חודשה לפני פיגוע במגדלי התאומים, טילים נ"ט ישראלים יירטו מטוס לבנוני "ססנה" שהוטס על-ידי טייס- מתאבד, סטפן אוגאנס ניקוליאן, חבר במטה הלבנוני ברשת הארמנית הבינלאומית. בהתבסס להודעה לתקשורת ששיחרר חיזבאללה מטרת המתאבד ניקוליאן הייתה להרוס את אחד מרכזי התקשורת המרכזיים בנקודות התיישבות בישראל [8]. כמו כן, ניתוח מידע שנעשה בעזרת כלי-התקשורת היהודיים, מצביעים על מגמת עלייה ברורה של האנטישמיות בארמניה עצמה.

על פי מידע שניתן מראש הקהילה היהודית של רפובליקת ארמניה ר.ורז'פיטיאן, בבית-הסופר בירוואן הוצג ספרו של רומיין יפסקופאסיאן בשם "השיטה הלאומית", שפורסם בשפה הרוסית והארמנית. הספר שימש בתכליתו ככלי שבוערתו ניתן יהיה ליצור סוג של שיטה לאומנית. בספר הנאמר, בראש פרק שקרוי "הסילוף הגדול ביותר של המאה ה-20", היהודים מתוארים בו "לאום-הורס", והמחבר טוען חד-משמעית שהשואה הייתה מיתוס [4].

בכתבה של ר.ורז'אפטיאן ושל ו.ליכאצ'וב אשר נקראה "אנטישמיות בארמניה", נדונו בשאלת הקסנופוביה שקיימת בארמניה המונו-אתנית. בכתבה זו מסופר שבצל האנטישמיות ההולכת וגוברת בארמניה, נשמעים כעת תאוריות קשר על כך שהיהודים הם אלו אשר ארגנו את הג'ינוסייד ב-1915. בשנת 2004 האשמות כאלו ואחרות נשמעו מפי מנהיג המפלגה הפוליטית "הסדר הארמני הארי" ארמן אבטיסיאן, וכך גם בערוץ ALM הארמני בבעלותו של ראש המפלגה העממית של רפובליקת ארמניה, טיגראן קארפיטיין. יוצרי

מבטיח נאמנות לגרמניה
משרת גרמני וגנב.
אבל צריך לדעת "הלוחם" מראש
שהוא כבר במזבל,
במצב מאוד גרוע
הוא ימצא את עצמו בין אחרים [13].

בעקבות דוגמאות של העליונות האתנית, אידיאולוגים ארמנים לעתים תקופות משייכים את סאלוסיאן לרשימת הפוליטיקאים הגדולים של המאה העשרים. קודם לכן ציינו את "העקרונות והערכים האתיים המיוחדים" של הפיהרר הארמני. בכל הקשור לפעילות הפוליטית של סאלוסיאן וכך גם ניסיונו ו"הכשרתו" המקצועית, ניגש לעובדה הבאה. לאחר כניעתה של רומניה, ראש התנועה הפשיסטית סאלוסיאן נשא נאום ברדיו: רומניה בגדה בנו ובאירופה! היא נכנעה!. הונגרים, קחו דוגמה מפינים הבלתי שבירים, החזקנים כאבן. יום לאחר נאמו של סאלוסיאן, פינלנד נכנעה אף היא, והגרמנים החליטו לא לשגות שנית ולא לאפשר לכשלון הפוליטי הארמני להתקרב למיקרופון [7]. בסוף מלחמת העולם השנייה סאלוסיאן ניסה להתחבא באוסטריה, אבל נעצר על ידי יחידת ביון אמריקאית כאשר ניסה לאתר את אוצרו באזור זאלסבורג. הוא עמד למשפט בגין פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות, ונידון לעונש מוות. 12 במרץ 1944 פ. סאלוסיאן נתלה בבודפשט.

עובדות ההיסטוריה רק מאמתות את קנוניות הסמויות של הארמניות נגד היהדות. כך ב-5 בספטמבר 1972 אירע רצח הספורטאים היהודים שהגיעו לאולימפיידת במינכן. בתחילה נראה היה כמעשה של "טרוריסטים אסלאמיים", היום כבר ידוע לכולם שמעשה הטרור בוצע על ידי ארגון "הספטמבר השחור", תחת הנהגתו של נציג הארמניות אקופ אקופיאן (נולד בעירק, במוסול). כעבור 10 שנים אותו אקופיאן מקים ארגון טרור ארמני בינלאומי ASALA (הצבא הסודי של ארמניה לשחרור ארמניה) שקשור בהדיקות למערכות אדיאולוגית של דאשנקציוטיון. ב-26 ביולי 1983 נשיא ארה"ב רונלד רייגן קרא לארגון ASALA ארגון נפשע, ברברי, לא אנושי שלא תואם חברה ציבילית [8].

משנת 1973 הלוחמים הארמנים, לוחמים אשר עתידם לקחת חלק בארגון ASALA, החלו באימונים במחנות פלשתינאים שבהם התארגנו להוצאת פעולות טרור. בהסתמך למקור מידע של ה-BBC, מוסד באותה התקופה נשאה מידע חשוב בנוגע למקום הימצאותם של מחנות האימונים של

הונגריה, הוא פנה ישירות סאלוסיאן בדרישה לגרש במהרה יותר מהחצי מילון יהודים תוך חמש-שש שבועות ותוך כדי כך להחרים את רכושם [36]. על פי מחקרו של ד. באביצ'נקו, האזרחים היהודים ההונגריים איבדו בזה אחר זה את רכושם ואת חייהם רק לאחר שסלאשי הגיח לשלטון בשנת 1944. כמויות ענקיות של רכוש של יהודי הונגריה נבזז על ידי הנאצים והועבר לרייך [3]. דרך אגב, בשנת 2006 קבוצת יהודים הונגרים ניצולי שואה פנו לממשלת הונגריה בבקשה לקבל את כספם שהופקד בבנקים, ולאחר מכן הוקפא והוחרם על ידי סאלוסיאן (פקודת ההקפאה של סאלוסיאן בנוגע לקופות חסכון של יהודים בוטלה רק ב-1988) [44].

העבר הקרימינאלי של סאליסיאן וכך גם קשריו עם אנשים א-מוראליים חסרי עקרונות כמו באכר, רק הגבירו את נטייתו חסרת מעצורים להתעשרות. **הפיהרר הארמני** ניצל את האפשרות הבלתי-צפויה לקבוע את גורלה של הונגריה הגדולה על מנת להתעשר במהרה: החליף יהודים תמורת משאיות ודלק, השתתף ב"עסקי שיני זהב" שהוסרו מאותם אנשים שהרג, השתלטות על חשבונות בנקים של יהודי הונגריה שגזל את כספיהם למטרות "לאומניות".

אבל רק מעטים בהונגריה העלו בדעתם **שהפיהרר הארמני** בציניות שלו יתעלה על אידיאולוגים של הנאציזם, ויאיים על כבוד של המדינה וינסה לחמוס את סמלי השלטון! כך, על פי מסמכים, בתחילת מאי 1945, כלומר רגעים לפני נפילת משטרו של היטלר, בפקודתו של סאלוסיאן נגנבה **תיבה יקרת ערך שבה נמצאו כתר המלוכה ההונגרית הקדוש** (כתר בעל היסטוריה של אלפי שנים של הקדוש סטפן), סקיפטר וגלימת מלכים, אשר סאלוסיאן אהב מאוד למדוד במשרדו. סמלי שלטון הללו הוחבאו במיכלי בניין ונקברו באדמה לאורך מישור החוף מאתזייה, לא הרחק מזאלסבורג. הסליק של **הפיהרר הארמני** נמצא על ידי החיילים אמריקאים של הצבא השביעי. החזרת הכתר המלוכה ההונגרי נעשה במועד מאוחר יותר, כבר בשנות ההנהגה של הנשיא ג'ימי קרטור [39].

הנטיות הקלפטומניות של סאלוסיאן בסוף מלחמת העולם השנייה היו ידועות לשמצה, אפילו בעיתון "מוסקבה הערב" פורסמה קריקטורה "מועמד למזבלה" בהקשר להכרזתו "להיות לצידו של היטלר עד הסוף". אל הקריקטורה צורף השיר של א.ז'ארוב:

באיזשהו בניין על הגבול,
עם מבט על ברלין

ולנברג בוטלו ע"י סאלוסיאן, תפקיד ההגנה על היהודים נלקח בידי נציג של הצלב האדום הבינלאומי פרדריך בורן, ונציג של וותיקן אנג'לו רוטה ואחרים. תודות לאנשים אלו לשורה של דיפלומטים אירופאים נוספים ניצלו כ-124,000 יהודים אשר היו בדרכם, ברכבות או ברגל, למחנות המוות [14]. בהתבסס על מסמכים ממשפטי נירנברג, באביב 1944 מטה המבצעים של היטלר בהונגריה הועבר לחלוטין לניהולו של אדולף אייכמן - אובר-שטורמבנפיהרר אס.אס, האחראי להשמדת מיליוני יהודים, הוגה התכנית "פתרון הסופי של השאלה היהודית". אייכמן מינה את סאלוסיאן כאחראי מטעם הגסטאפו ההונגרי להשמדת המוני יהודים וצוענים. המבצע התחיל מאזור קארפטצ'קיה ומטרנסלביניה [9]. המבצע התפשט לאורך אזור הקרפטית, ורק בשטחים הללו הם התגוררו יותר מ-200,000 יהודים. בערים הקטנות ובבתי הספר של הכפרים רוכזו היהודים תחת תנאים בלתי אנושיים מבחינת מגורים ותזונה. פ. סאלוסיאן התעקש על כך שהממשל ההונגרי יפנה להיטלר עם ההצעה להעביר את היהודים לאושוויץ ולעוד מחנות השמדה. וכך קרה, הובלת היהודים מהונגריה החלה תחת השגחתו המלאה של סאלוסיאן אשר הבטיח לנקות את בודפשט בזמן הקצר ביותר מיהודים, אך שינויים חדים במצב החזית המזרחית, ואקטיביזאציה של כוחות הפטריוטים ההונגריים בלחימתם נגד הדיקטטורה של הרוזן הארמני, גרמו לסאלוסיאן לשנות את תוכניותיו המרשעות, בעבותם רק 437,000 יהודים הונגריים נשלחו ברכבות למחנות ההשמדה.

סאלוסיאן ואייכמן היו מוכנים לדווח להנהגה: לפני הגעתם של סלאשיים לשלטון, יהודים הונגריים היו נתונים בביטחון יחסי, למרות היותה של הונגריה חברה שוות-זכויות בקואליציה היטלריאנית. אך עתה לצד היהודים ישלחו גם פטריוטים הונגרים לתאי הגזים, אותם פטריוטים אשר יצאו בריש גלי נגד נציגו של משטרו ההיטלריאני-ארמני פ.סאלוסיאן. נתונים אלו מתועדים במסמכי משפט בודפשט נגד קורט באכר- שותפם של סאלוסיאן ואיכמן. במשפט זה באכר הואשם בפעילות אקטיביות בכול הנוגע לרדיפת האוכלוסייה ההונגרית, ועוד שלל פשעים שביצע לצד הפאשיסטים הסלאשיסטים [36]. מדובר למעשה במפקד האס.אס קורט-אלכסנדר ארנסט באכר (השכלה - ארבע כיתות לימוד) אשר נשלח על ידי הנריך הימלר ל"עזרתם" של סאלוסיאן ואייכמן, בגלל אותו מוניטין שנשא, אשר הדהד בכל חוגי ההנהגה הגבוהים של היטלר כמקצוען ללא תחליף בשאיבת "אוצר" מהשטחים הכבושים. לדבריו של באכר עצמו במשפט בבודפשט, ברגע הגעתו לבירת

אסירים הוצאו ממוחנות ריכוז ונאלצו לצעוד לעבר הגבול עם גרמניה ("צעדת המוות") ... רציחות המוניות בהונגריה נחשבים לפרקים האחרונים של השואה [32].

ציטוט זה נלקח מתוך מכתבו של ראש הממשלה פאול טלקי: הפכנו להיות בוזי מלחמה שעתה בוזים את קבריהם של ההרוגים. הפכנו להיות העם הכי מטונף בעולם. לא הצלחתי לעצור אותך. אשם אני [34].

בזמן קצר סאלסיאן הפעיל טרור נוראי כנגד היהודים, אשר נרצחו באכזריות על ידי פאשיסטים שלו מארגון "חצים מוצלבים", לעתים, יהודים נתפשו והוטבעו במימיה הקפואים של דנובה. העדויות האלו מפורסמות בעיתון הרוסי-אמריקאי "העולם היהודי" שבו מצויינים אותם 600,000 יהודים הונגרים שנרצחו בתקופת הדיקטטורה הסאלאשיסטית (נילאשאני) [11].

בעבודתו של לב מינץ בקשר למפלגה הנ"ל מצוין: מפלגה, שעליה אנו למרות הגועל נאלצים לספר, נשא שם "חצים מוצלבים", וחבריה נקראו "נילאשים", מה שבתרגום מהונגרית אומר – יורי החצים [16]. במסמכים אלו מובאת מידע על אופיו החברתי של מפלגתו של סאלסיאן, שעיקר פעיליה משרתים מקומיים. בהתנתק מעובדה זאת, נזכרים מילותיו של סופר ארמני טיגראן קויונג'אין (מייקל ארלן), אשר הופיעו על דפי מגזין אמריקאי: "ארמניה! הו, משרתת עלובה!" [19].

כמה מילים על מטרות הסופיות של שאיפותיו הפוליטיות של סאלוסיאן. על פי מסמכים, בסיס לרעיונותיו של מדיניות החוץ היה חלוקה של אירופה לתחומי השפעה: במרכז הייתה צריכה לשלוט גרמניה, בצפון - איטליה, במערב (כולל כל מדינות הבלקן) - הונגריה [18]. גישה בעלת דמיון לקונצפט של היטלר - "ציר רומא-ברלין-טוקיו". ניתן להניח שהיטלר תמך בקו מדיני שסאלוסיאן, "והעניק במתנה" חלק מאדמות הכבושות. כתוצאה מ"העסקה" אוכלוסיית היהודים בהונגריה עמד על יותר ממיליון תושבים. מיקלוש הורטי אשר עמד בראש הונגריה עד מהפכת אוקטובר של סאלוסיאן, למרות דרישותיו של היטלר לשלוח את היהודים למוחנות ריכוז, שלח אותם בעיקר ל"גדודי עבודה" ובכך מנע דיכוי כלשהו כנגדם. על פי מקורות יהודיים, את משימת הדמים לקח על עצמו סאלוסיאן [10].

מרגע עלייה לשלטון פ. סאליסיאן התחיל לשלוח המוני יהודים מהפריפריות למוחנות השמדה. בבדפשט פעילים ממפלגתו "חצים מוצלבים" נכנסו לבתים של היהודים אשר החזיקו ברשותם מסמכי חסיונות ושלחו אותם לתאי הגזים. מאחר שמסמכי החסיונות שניתנו מטעם דיפלומט שבדי ראו

"התפטרותו של הראש הממשלה טליקי תסמל עלייה לקדמת הבמה של מנהיג הפשיסטים ההונגריים סלאשי, במוצאו ארמני אדם בעל רצון רב ונחישות מדהימה".

סאלאשי, לפי דבריו של פרופסור נימדי, ישאף ללא היסוס ישירות לברית אסטרטגית עם היטלר; הוא מוכן למלא כל הדרישות של הנציונל-סוציאליסטים, מכוון שמפלגתו נתמכת על פשוטי העם ועל בורגנות הקטנה, סוגדת לאותם אידיאלים של ממפלגת נציונל-סוציאליסטית הגרמנית [26].

על זהותו הארמני של פעיל דאשנקציוטיון פ. סאלוסיאן מעידים גם מסמכים אחרים מתקופת מלחמת העולם השנייה שפורסמו באנגלית, גרמנית ואוקראינית. אופייני שעובדות אלו קיבלו ביטוי רב בחומרים דוקומנטאריים של תקופת מלחמת העולם השנייה. אפילו סופר-דוקומנטאליסט מפורסם יוליאן סמיונוב, הידוע בדייקנות בעבודתו עם חומר ארכיוני של גסטאפו, ביצירתו בשם "יאווש" תיאר את סלאשי במילותיו של דיפלומט שבדי יוצא דופן ראוול ולנברג: "באופן מלא אייכמן (א.אייכמן – אחראי על השמדה המונית של יהודים בתקופת מלה"ע השנייה) הפך לכובש באמצע ספטמבר, לכן חורטי (מ.חורטי – מנהיג הונגריה) הסכים ללכת למשא ומתן על שלום. אז הוא נדחק הצידה והגיע סלאשי המטורף. אנטישמי יותר מובהק מאשר היטלר, למרות מוצאו הארמנית... מאיפה יש לו את זה?" [35].

ניסיונותיהם הנואשים של הפטריוטים ההונגרים להתנגד לכיבוש השלטון בארצם על ידי ברית ארמני-היטלראי נכשלו. באופן אמוציונאלי התבטא פעם בפני הצבא ההונגרי פטריוט הונגרי אמיתי רב-אלוף ב. מיקלוש: בודפשט כבושה ע"י צבא גרמני. בבירתנו משתולל מפקד גסטאפו, העומד בראש כל הרוצחים צמאי הדם, מעתה כל הונגרי מצוי עם גרון מעל ראשו... אני, כבכיר אנשי הצבא ההונגרי, פוקד על כולם לצאת למלחמה כנגד כובשים, מרגלים של היטלר, סוכני גסטאפו, וכל המשרתים של הבוגד סלאשי. אני, כמפקד עליון של הכוח הצבאי של ההונגרי, פוקד על כל הקצינים והחילים ההונגרים להתחיל במאבק בעזרת כל האמצעים שברשותם כנגד כובשי מולדתנו – רוצחים הנאצים, וגם כנגד בוגדי העם ההונגרי. פוקד עליכם לסגור חשבון עם כל הבוגדים אשר מינה סלאשי כמפקדים [43].

אבל היה מאוחר מדי. באוקטובר 1944 יחידת המסתערבים של אוטו סקורצ'יני בפקודתו של היטלר ביצעו מהפכה מדינית בהונגריה ושמו בשלטון את "פיהרר העם ההונגרי" פ. סאלוסיאן. מיד לאחר עלייתו לשלטון התחילו מעשים המוניים של השמדת יהודים וצוענים ההונגריים וגירושם לגרמניה.

פרטיזנית יהודית, לא קשה לדמיין מה עוללו להם דרומדארים, כך שהם נאלצו להקים יחידות פרטיזנים ביערות אוקראינה. למעשה כל סובלנות (כולל של יהודים) פוקעת בשלב כלשהו: יחידות הפרטיזנים של "דוד מישה" (המפקד משה גידלמן), של יעקוב לינדר, של דויד ארלבאון, של לאוניד ברנשטין, של יוסף גלז, של רוזבלאנט ושל האחרים, לא פעם במהלך הלחימה הצליחו להדוף ולהדחיק את רוצחי נשים, ילדים וזקנים, את הבוזזים בעלי צלב קרס על הכתף. אך לקראת סוף המלחמה וכניעתו הצפויה של היטלר, **הארמנים** בהמוניהם התחילו לערוק מצבא גרמניה. ועתה אותם הארמנים נאצים לשעבר החלו ליצור מחתרות קומוניסטית מוסוות בכדאי לפגוע בשותפיהם ובכני "גזעם" לשעבר בהצלחה רבה. בסוף מלחמת העולם השנייה, רוב אנשי בטליון 809 הארמני אשר נלקחו לשבי קיבלו חנינה מהנהגה של ברית המועצות.

בכל הנוגע למפקדים של **הארמניות של היטלר**, אותם מוגי הלב ברחו לנפשם לאחר כיבוש ברלין. דרו היגר לארה"ב, ולאחר מכן התגורר תקופה ממושכת בביירות, היכן שלקה חלק ביסוד קבוצות טרור קיצוניות שפעלו במטרה לשבש את היווסדותה של מדינת ישראל. דרו נפטר בבוסטון. ב-24 במאי 2000 גופו הועבר לארמניה היכן שנקבר ביראת כבוד בבית הקברות בבאש-אפאראן. במוזעת האבל ציון שכישרונו הצבאי ואומץ ליבו של דרו הוכרו על ידי גרמניה ורוסיה [2]. דרך אגב, העצמת שמו של דרו כאקטיביסט מהולל מ"הקבוצה הלוחמת דאשנקציוטיון שפעל בשיתוף פעולה עם משטר הנאצי של היטלר, וכמו כן, הקמת מוסד למנהיגים צעירים אשר נושא את שמו, אלו הם עובדות אשר צפות מדי פעם בתקשורת הישראלית כמוטיב להאשמה של הצד הארמני.

אבל אחד מהדמויות הרשעות ביותר של **הארמניות**, אשר שמו מקושר ישירות לרציחתם של מאות יהודים וצוענים, הוא פרנץ סלאשי, אשר עד עצם היום הזה מקושר שלא בצדק דווקא להונגריה ולעם ההונגרי. ממחקר של מסמכים מתקופת מלחמת העולם השנייה עולה ש-"פיהרר של העם ההונגרי" בין השנים 1944-1945 שכהן כראש המפלגה הנאצית "חצים המוצלבים" היה פ.סאלסיאן (אשר נודע בכינויו "סלאשי"). סלאשי נולד ב-1897 בעיר קאשא הסלובקית, שנקראת היום קושיצ'ה [33]. על פי דבריו של הפוליטולוג ק.טורוסיאן: סלישי בהיותו המנהיג של האומה ההונגרית לעולם לא הסתיר את מוצאו האתנית הארמנית [40].

במכתב שנשלח ללונדון מטעם ג'יימס לינס, יועץ השגרירות האנגלית בהונגריה נכתב:

במקביל ליחידות הצבאיות של גרמניה, דרו יוצר יחידת הענישה המיוחדת, שמורכבת מפושעים ארמניים (שמשום מה קוראים להם פטריטים) - זונדרקומנד "דרומדאר". למעשה, משימתם הייתה לאתר יהודים בתוך אוכלוסיה המקומית ולהוציאם להורג. ממצאי הארכיון מעידים שהיחידה הארמנית "דרומדאר" בהתחלה הייתה חלק מ-"אבווהר-גרופ 101" אשר נוסדה ביוזמה אישית של היטלר (הקבוצה פעלה בתוך הצבא השישי). בקבוצה הפעילו קורסים מיוחדים שבהם למדו עד 20 סוכנים שגויסו מתוך פושעים שהגיעו למחנות השבויים, ולאחר תגמול שקיבלו, הוצאו מהמחנות ושויכו לקבוצת "דרומדאר" שהורכבה בעיקר מארמנים-דשאנקיים. בראשה עמד גנרל קאניאן (דרו). אחד המטרות של זונדרקומנד "דרומדאר" הייתה יצירת הוועדות הארמניות ועזרה בארגון לגיון ארמני התנדבותי בזאפרווייה, בסימפרופול ובכול מקום בחצי האי הקרים. הוועדות הארמניות התעסקו כמו כן באיסוף תרומות למען צרכים צבאיים של גרמניה [12].

"על פי מסמכי נקו"ד של רפובליקה האוקראינית ונקו"ד של ברית המועצות בנושא שיטות פעולה של מודיעין הגרמני בשטחי אוקראינה:

בשטחי אוקראינה הכבושה פעלה זונדרקומנדה "דרומדאר", אשר בשלבים המאוחרים יותר יהפך להיות יחידה עצמאית- אבווהר-גרופ 114. באוגוסט בשנת 1941 קבוצת "דרומדאר" מוקמה בקייב, בספטמבר-אוקטובר בשנת 1941 מוקמה בעיר ניקולאיב, ומאוחר יותר בכפר אסקאניה-נובה באזור חרסון [24].

בשמורת הטבע אוסקאניה-נובה "בעזרת" הפשיסטים הארמניים תחת הסוואה של העברה תמימה לרומניה, ולמעשה לצורך ביזה, נשדד ציוד ייחודי מתחנה של פקולטה זואו-טכנית של מכון חקלאי של אודסה, אשר הוקם ב-1918 על בסיס מכון יהודי חקלאי של נובופולטאבסק. ניתן רק לשאר לשם מה לרוצחים הארמנים מקבוצת "דרומדאר" נדרש המכשור המשוכלל ליצירת גזע עילאי של בקר, שהומצא על ידי פרופסור א.א. בראונאר, הדיקן הראשון של הפאקולטה הזואו-טכנולוגית אשר נשדדה על ידי ארמנים הנאצים [23].

בהקשר הזה עולה שאלה הבאה: האם זה במקרה שדווקא בשטחים הנשלטים על ידי זונדרקומנד "דרומדאר" הוקמו בספונטאניות יחידות ראשונות של פרטיזנים יהודים-אוקראיניים. בהתחשב לאופיים שוחר השלום ושומר החוק של היהודים ועובדה שלפני כן יהודים לעולם לא הקימו תנוע

1941: נורו 17645 יהודים, 2504 קראים, 824 צוענים, ו-212 פרטיזנים (2834-NO). סימפרופל, יוּפּאטוריה, אלוּשטה, קאראסובאזר, קרץ', ופיאודוסיה, וכך גם אזורים אחרים של אזור מערב קרים נוקו מיהודים".

בטליון ההשמדה הארמני 809 בפעולות מבצעיות בחצי האי קרץ' הצטיין באומץ ליבו כיחידה קרבית הממלאת כל משימה מבצעית. מעבר לכך, מאות חיילים וקצינים של בטליון ההשמדה הארמני קיבלו לאחר פעולתם עיטור "המגן קובני" ממשטרו של היטלר. הבטליון קיבל שם "זייאטון", וכל חייליו נקראו "זייטונצינר". יחסה המיוחד כלפי הבטליון הארמני מצד ההנהגה הפאשיסטית ניתן לראות מכך ש**כומר ארמני צבאי** קיבל זכות להטביל ילדים של התושבים המקומיים בשטחים הכבושים ולתת להם שם ארמני כשם שני [2]. כמו כן, דגל ה**ארמניות של היטלר** היה יחיד במינו: *הדגל הוענק אישית על ידי היטלר היה בעל שלושה פסים בצבעים שונים, כאשר בצד אחד במרכז פס הכחול הופיעה צלב קרס ובצד השני של הדגל באותו המקום הופיע שם של הבטליון באותיות זהב*. בנוסף, עוצבו עיטורים מיוחדים, סיכות ודרגות כתף של הליגיונרים הארמנים, שהתבססו על סמלים של כנופיות דאשקציוטיון של שנות 1918-1920. לרבים מחברי הבטליון ההשמדה הארמני הוענק "צלב הברזל" ו"מדליות מזרחיות" מדרגות שונים.

בטליון הנאצי הארמני 809 קיבל תודה והוקרה מיוחדת ממפקד הוואמרך באוקראינה, הגנרל קארל גיצ'נגייר, ומהמפקד הליגיון המזרחי גנרל-מאיוור מאקס אילגן. מקומו של הבטליון 809 ברשימת מקבלי העיטורים היה בין הגבוהים ביותר אצל היטלר בשל מעשי הרצח והשמדה שביצע בשטחי המזרח. בהמשך המלחמה בטליון 809 הארמני הועבר לצורך לוחמה נגד פרטיזנים פולנים ואוקראינים, ופעל בהרכב כוח מיוחד "אנטי-פרטיזן". ב-16 באוקטובר 1943 בטליון 809 הועבר לבלגיה, היכן שעל פי המודיעין הגרמני היה חשש לפריצת גלי מחאה נגד היטלר. במילים אחרות הבטליון 809 עד שנת 1944 עשה את עבודותיו ואת מחויבותו בכנות ובהתמדה בהתאם לשבועה: *אני נשבע באלוהים ובהיטלר להיות נאמן למדינה גרמנית ולאדמה הארמנית* [2].

להלן רשימת בטליונים הקלעים של הלגיון הארמני לפי סדר המספרים: 1/125 Armenisches Infanterie-Bataillon בטליון קלעים (5 יחידות); 1/198 בטליון קלעים; 9/ II בטליון קלעים; 808 בטליון יורים (ב-1944 נהפך להיות בטליון הנדסי); 809 בטליון קלעים; 810 בטליון קלעים; 811 בטליון יורים; 812 בטליון קלעים; 813 בטליון קלעים; 814 בטליון קלעים; 815 בטליון קלעים.

הרכב הליגיון הארמני כלל בתוכו רגימנט שנקרא נאחחררסקי, שבו אומנו אותם אנשים שהיו אמורים בבואה העת להפוך לנציגיהם של הפאשיסטים בקווקאז. הממנים הרישמיים של רגימנט נאחחררסקי היו האחים מוראדיאן, בעלי מפעל טבק בברלין, שהשתמשו בעבדים ממחנות ההשמדה ככוח עבודה בהכנות בפסי היצור של מפעלם, כאשר כל המטלות המטונפות והמזוהמות ביותר ניתנו לאותם עבדים ממחנות ההשמדה.

על-פי ממצא מטעם אוניברסיטת ירוואן הממלכתית, כבר בשלבים הראשונים להקמת הליגיון הארמני, הגיעו בהמוניהם מהגרים ארמנים שחיו בגרמניה, בפולין, בצרפת ובמדינות אירופאיות הכבושות האחרות.

בין הלגיונרים היו לא מעט קציני ורמאכט והאס.אס- נציגים של **הארמניות**: וואפן שטנדרטנפיהרר האס-אס ווארטאן סרקיסיאן, גרופנפיהרר האס.אס ראזמיק נאזריאן, מפקד קבוצות סבוטאז' ארמניות קפטן מיסאק טורלקיאן, מפקדי יחידות העלית שעסקו בהשמדה שני מומחי האס.אס, הגנרלים ג.נ'דה ו- ד.קאנאין (דרו), נציג רשמי של הליגיון הארמני ברייך ארמין ג'לאליאן, העורך הראשי של השבועון של גבלס ויגן שאנט (בנו של לבון שאנט), ראש הוצאת לאור האנטישמית של המרכז הנאצי "פאייקאר" וראש הוצאה לאור הארמנית ברייך "אוסאנק" סורן בקזאריאן, ועוד רבים אחרים בעלי תפקידי מפתח במשטר הרייך ובצבאו של היטלר.

הרייך אישר את ההוצאה לאור של העיתון נאצי-ארמני "האייאסטאן", שבראשו עמד ס.אוביק – אחד מהנציגים הבולטים ביותר של סוכנות המודיעין הארמנית דאשנקציוטיון בצרפת [2]. הדבר מפתיע למדי, מאחר שעל-פי תזכיר מטעם השר השטחים הכבושים במזרח סלייטר אלפרד רוזנברג מ-28 במרץ 1942 שדן ב- "שאלת היחידות הצבאיות בקווקאז" נאמר: *תפקידי הקצונה בכל היחידות המלחמתיות צריכים למלא גרמנים בלבד. כך הצבא הגרמני יפתח יתרון, כפי שעשו אנגלים בהודו [20].* צריך להסיק **שהארמניות** בדרכה האידואולוגית, וכך גם באופיה הפרקטי, הצליחה להוכיח למשטרו של היטלר בנכונות יצירת "מודל ברית פאשיסטי ארמני-גרמני". נאמר קודם לכן על האג'נדה הנאצית לאומנית שהארמנים קישרו לכל דבר ונשאו לכל מקום. מבחינה מעשית זה בוטא ראשית כל בהשתתפותם של יחידות רוצחים ארמניים בפעולות ענישה נגד אוכלוסיה האזרחית ורציחות המוניות של תושבים מקומיים. תיעוד לכך ניתן לראות בשורה של מסמכים וראיות. במסמך סודי # 150, מ-2 בינואר 1942, דווח על מהלך מבצעי של יחידה קרבית במערב חצי-האי קרים: "מ-16 בנובמבר עד 15 בדצמבר בשנת

"בעד" ואישר את ההחלטה. החל מאותו הרגע הנציגים של **הארמניות** נכנסו לקטגורית פליטים אריים(?), וקיבלו מסמכים שמאשרים על כך. בתקופה לפני פריצת מלחמת העולם השנייה, "לשרותי הרייך הגרמני התייצבו כ-27,000 אלף ארמנים שמתוכם כ-3000 פעלו כחיילי הס.אס ובמודיעין הגרמני צבאי "האבווהר" [2].

תהליך ארגון של **הליגיון הארמני** (קוד - ID 160) נעשה בשטחיה הכבושים של פולין, ומרכזו היה בעיר פולאווי. מפקד מחנה הטירונים היה וולדמר פרנצל אוברשטורבמנהאנפיהרר האס.אס- בן של *ארמנית מגרוזיה*. המחנה שימש כמו כן לבית ספר לקצונה שיומר בעתיד ל"בריגדה". הליגיון היה שונה מאחרים במונו-אתניות ששררה בו: רוב האנשים אשר הגיעו הנה היו נציגי **הארמניות** מכל העולם, אך לפני כולם היו אלו מהבלאקן. הקורסים המתקדמים ללוחמים הצעירים נוהלו על ידי אחד מנציגי דאשנקציוטיון, מייסד "צגקרון" וראש הוועדה הארמנית הפשיסטית שנוסדה על ידי הרייך השלישי, רוצח-אידיאולוג, נז'דה [2].

באחד מן הימים נז'דה נשא נאום בפני **בטליון ההשמדה הארמני** 809 אשר כבר פעל כיחידה בתוך הליגיון הגדול: "מי שנהרג למען גרמניה - נהרג גם למען ארמניה". אפילו חבריו מהחוגים הקרובים הופתעו מהקיצוניות והרשעות שבקע מנז'דה. אחד מהאקטיביסטים הבולטים של **הארמניות** ארשאם חונדקריאן לא התאפק והתבטא פעם בנושא: *הממזר אפילו לא מרחם על נשים*. [22]. פעיל אחר של **הארמניות** היה דראסטאמט קנאיאן, מוכר יותר בכינויו "דרו", עסק בעניינים ארגוניים בבטליון. דרו הקים רשת תאים של פעילי טרור ארמנים בינלאומים דשאנקציוטיון, שבמהלכם *הטירונים עברו הכנה ולימודים פוליטיים*. חברי התאים היו מוכרחים להיות ארמנים, כולל אותם ארמנים אשר לא ידעו את השפה הארמנית. דרו אישית "קרא הרצאות" שהופנו נגד צוענים, יהודים וגרוזינים, מה שתאם את עברו מרובה בפשעים: ב-1918 כאשר פיקד על קבוצה המכונה "הצבא הארמני" בעיר לורי, לקח חלק משמעותי בהשמדת אוכלוסייה אזרחית חפת מפשע בשטחי גיאורגיה. דרישת היטלר "שירות ללא פשרות ורחמים" הודגשה רבות בהרצאותיו של דרו, אשר הטיף לאנשיו ללכת בדרך הרייך, לסגוד לו בצורה עיוורת ולאמץ את אותו היחס חסר הרחמים כלפי אויבי הרייך.

בשנים שבהם פעל הליגיון הארמני הנאצי, דרו ונז'דה יצרו שני מרכזי מודיעין שעסקו באיסוף מידע באירופה ובאמריקה, וכך גם ביצעו פעולות סבוטאז' בקווי החזית. יחידות הסבוטאז' ניהל מיסאק טארלקיאן [2].

אחד האידיאולוגים של **הארמניות** פרוספור באונברסיטת ברלין ארטשס אבגיאן, אשר הצטרף למשטר הפשיסטי בגרמניה. בידעה בעיתון, על מנת לרצות את המשטרו של היטלר הוא מנסה להוכיח בסגנון "תורת הגזע" את מצאם האירופאי-הודי של הארמנים, וכתוצאה מכך חוסר יכולת להשלים עם העמים השמיים [2]. בהתבסס על מילותיו של סופר וחבר במועצה הפוליטית של דאשנקציוטיון בתוך רשות הביטחון של הרייך אגאנס דבדז'יאן מטרת פרסומים אלו הייתה לשכנע את האליטה של המשטר הנאצי לגייס לשורותיה בצורה אקטיבית את נציגי **הארמניות** וליצור שיתוף פעולה מלא [22]. ברוח דומה התפרסם ספרו של א.אסיאטריאן שיצא לאור בגרמניה. הספר עסק במהותו בפרופגנדה פרו-היטלראית, שמטרתו הייתה בין היתר לשבח את הגזע הארי, שעל פי דעתו של המחבר, **הארמניות בוקע משורשיו**. בנוסף לכך, הסופר דן בצורה מעוותת על נוסחת הברית "הגרמני-ארמני", הברית שמבחינתו צריך להכניס הבהרה בהיסטוריה של התפתחות האנושות.

בכדאי להפוך מילים למעשים, ולהוציא לפועל נוסחאות אתנו-סוציאליות מופרזות ביותר, כארבעים חברי הארגון הטרור הבינלאומי דאשנקציוטיון עברו אימונים מיוחדים בשטחי בולגריה, והצטרפו מרצונם לשורותיו של הרייך השלישי, ותחת דגל הפאשיסטי לקחו חלק בהשמדת היהודים והצוענים- **גנבים ועצלנים מוצצי הדם של העם הגרמני** [5].

המוטו של **הנאציזם הארמני** של אותה התקופה קיבל ביטוי בעזרת הארגון "צגקרונ" (בתרגום ישיר "סגידה לגזע"...) מציאות של הפשיזם של הארמניות) [22]. הארגון יוסד בבולגריה על-ידי גארגן טר-ארטיוניאן (קרואי בעולם הפשע בכינוי *נ'דה*). נז'דה השתמש בכל הכלים על מנת להתבדל מהיהודים: על-מנת שלא יחשיבו את הארמנים כשמיים, הוא הניח עובדות וביסס אותם בעזרת אנתרופולוגים והיסטוריונים. לשם כך הוא פעל אינטנסיבית ליצירת קשרים עם מדענים ידועים בגרמניה ועם ההנהגה הנאצית, כמו כן, ארגן פרסומים על כך בתקשורת.

התחזקותה של **הארמניות** ואופייה החנפני כלפי גרמניה הפאשיסטית, הניבה פירות בסופו של דבר. על פי מסמכים של הפקולטה ליחסים בינלאומיים של אוניברסיטה לאומית ביירוואן, בתחילת המלחמה הונח על שולחנו של אדולף היטלר מסמך מסכם מעת ראש הגסטאפו. המילר ומהשר העתידי לניהול השטחים הכבושים במזרח "אוסט-מיניסטריום" אלפרד רונברג שבו מצויינות הוכחות אשר לכאורה מאמתות את השורשים האריים של הארמנים, שבשל כך מוכרחים להיחשב כבני-ברית שוויוניות. היטלר פסק

שהרכבו כלל לרוב חברי ארגון זה - רוצחים, נוכלים, פושעים וכו'. אגב, דיכוי האינטליגנציה האזרית, הגרוזינית והיהודית בסוף שנות ה-30 של המאה שעברה, נעשתה על ידי נקו"ד המקומי תחת חסותו של שלטונו של סטאלין [38].

הארמניות הבינלאומית אשר בעברה הושווה תחת כנפי האידיאלוגיה הקומוניסטית, הבחינה באותה העת בשינויים במצב הגיאופוליטי, והתחילה לחפש בקוצר רוח דרכים ליצירת ברית עם משטר המתחזק של הרייך השלישי של היטלר. האינטרס שמצא ה.מילר בארגון הטרור הארמני דאשנקציוטיון, סלל את דרך המלך עבור הארגון ישירות ללב הרייך, כיוון שמלבד לסגידה העיוורת לנאצים, נציגי **הארמניות** הבטיחו לשמור אמונים ודבקתם להיטלר ולאידאולוגיה האנטישמית.

על פי מסמכים, בעת ביקורו של ה.מילר בבאקו יחד עם שני עוזריו, נערכה פגישה עם קרובי משפחתו של מר. סוגומון טכליראן, שנעצר בשרלוטנבורג על רצח של פעיל ציבור טורקי ידוע, טאלת ביק [38]. בעזרת תמיכתה של המשטרה הסודית של גרמניה ושל מנהיג המשטר הקומוניסטי, שבין השאר היה חבר בדאשנקציוטיון מר אנאסטס מיקוייאן, הרוצח ס.טכליראן שוחרר מהכלא, כאשר "בית המשפט של ברלין זיכה אותו מהאשמה באופן מוזר", וגורש... לברית המועצות. חומרי הראיות שנמצאו בתיקו האישי של ס.טכליראן, מצביעים על כך שהוא היה זה שקישר בין נציגי הגסטאפו לקרוב משפחתו בבאקו, פעיל של הארגון הטרור הבינלאומי דאשנקציוטיון סרג'ק מובססיאן. למועד הפגישה, ס.מופססיאן כבר ביצע מספר מעשי טרור ורצח בעבר, כך התאים לחלוטין ל"מהנדס קרואוזר" שהתרשם מ"קורות החיים" של מופססיאן, אשר באחד הדוחות ששלח בסוף המלחמה אישר שתחת ההנהגה והשתתפות הארגון שלנו, הושמדו בבתי הסוהר, במחנות הריכוז ועל ידי "איינוזגרופן": 6 מיליון יהודים, 5.7 מיליון שבוי מלחמה, 3.3 מיליון שבויים סובייטים, ובין 700 עד 800 אלף אזרחים בשטח ברית המועצות [17].

פגישתם של הרוצחים המקצועניים בסגנון היטלריאני ודאשקציוטיוני אשר התקיימה ב-1938, עשתה רושם על ראש הגסטאפו העתידי ה.מילר, אשר האמין שלא יצליח למצוא הרכב סוכנים טוב יותר בכל קווקאז מאשר שבסוכני הארגון הטרור הבינלאומי.

בנוסף חשוב לציין שבאותה התקופה מתפרסמת ידיעה בעיתון הרשמי של הנאצים ה"פולקישר ביאובכטר" (המשקיף הפולקי), ידיעה מעת

99. אגרונוב מישי
 100. בבה אלישוב
 101. אברהמוב שאמוייל יודו גילונור
 102. סאזיאייב אליהו סאסונובייץ
 103. אגאשייב אדדיניא
 104. אחארוו ביר מוכואיל(6)

קולם של קורבנות היהודים החפים מפשע עדיין מהדהד באוזני התושבים היהודים שגרים בקרבת גיא שיימי... שמותיהם הפרטים ושמות המשפחה של הקורבנות מופיעים ברשימה כפי שהגיעו למוסד לזכויות האדם "נען".

חומר ארכיוני הקשור לתקופת מלחמת העולם השנייה, מעיד על שיתוף פעולה הדוק בין אתנו-קורפורציה הארמנית (בראשית כולם, ארגון הטרור הארמני הבינלאומי "דאשנקציוטיון") לבין משטרו של היטלר. על פי החוקר האוסטרי אריק פייגיל, אחד מהמניעים להשתתפותם של הכוחות הארמנים המיוחדים בלחימה לצד הנאצים הייתה חד-משמעית "להרוג יהודים". עלפי נתונים של חוקר נוסף בשם ס.אויימס, נמצא שכיותר ממאה אלף **ארמנים** (רוצחים, בוזזי שללי מלחמה, נוכלים, ופושעים אחרים) לקחו חלק בפשעי הרייך השלישי נגד האנושות [41].

גיוס הנציגים הארמנים לשורות היחידות המיוחדות של הצבא הנאצי החלו עוד לפני מלחמת עולם השנייה, על-פי ל.סרגייב, היינריך מילר, לעתיד אס-אס גרופנפיהרר ומפקד הגסטאפו, הגיע לבאקו על מנת להקים רשת סוכנים שהורכבה מפעילים מרכזיים של ארגון הטרור הארמני הבינלאומי "דאשנקציוטיון".

תחת הכינוי "המהנדס קראוזר", היינריך מילר הגיע ב-17 באוקטובר 1938 לבירת אזרבייג'ן במסגרת משלחת של מומחים מטעם חברת "קרופ וקואו"- בשנות המלחמה החברה החזיקה רשת של מחנות השמדה, והורשעה במשפט נירנברג כאשמה בפשעי נגד האנושות [37].

בחזרתו לברלין מילר דיווח לממונה עליו היינריך הימלר כך: "לאחר נסיעתי לבאקו אני יכול לאשר שכל הדוחות של הסוכנים שלנו מהארגון הלאומי "דאשנקציוטיון" הם נכונים". כמו כן, נשמרו עדויות על פגישות שהתקיימו בין "המהנדס קראוזר" עם מספר פעילי טרור ארמנים אשר בצורה גלויה "קיבלו חסות ממפקדה המקומית של הק.ג.ב (דאז נקו"ד)". באותם השנים נקו"ד המקומי לא רק שנשלט על-ידי הארגון הטרור הבינלאומי דאשנקציוטיון, אלא

66. רפאל בין יודו
67. ראבו בין יודו
68. רחמיים ביו יוסוף
69. רחמיים בין רפאל
70. רפאל בין אוברון(סב)
71. רפאל בין אוברון(נכד)
72. רפאל בין סיגדיאו
73. ראחיל בת ניסים
74. ראחיל בת שבתאי
75. ראחיל בת ראב
76. שולום בין מלך
77. שולום בין חזק
78. שומאויל בין נאתאני
79. שינאנית בין ניסים
80. שושן בת ניסים
81. חמים בת טובי
82. אברהם אבשלום
83. נורי רחמים
84. רפאל ישראל נפתאלי
85. גורשום ניחמ
86. זאכריה ניסים
87. שלום יוחאי
88. חנניאוב איפיל שאלמיוויץ
89. חנניאניוב מושואול שאלמיוויץ
90. מיכירוב מישי אפראיומוביץ
91. סאחליאין חאנוכו חאסטיל
92. בירור חאנוכו שישון
93. יאחקו זאכריה
94. יוסיף חיים מיליך
95. חיים אלחנן נחום
96. בן ציון דדם(שמאי)
97. איליאגוייב אוריאו איליגוייביץ
98. יונאייב אוברחום יאחקוייביץ

- .33 יוסוף בין דויד
- .34 יוסף בן משה
- .35 איפיל בין שולום
- .36 אחיאל בין נחמיה
- .37 אחיאל בין שאול
- .38 ישראל בין יהושעה
- .39 יהושוע בן אבשלום
- .40 מוחאיל בין שלום(סב)
- .41 מוחאיל בין שלום(נכד)
- .42 אליעזר בין יוב
- .43 מנחם בין שמאיל
- .44 מאנשו בין ראחומו
- .45 מרדאכי בין יוב
- .46 מוחאיל בין יאוב
- .47 משה בין יוסוף
- .48 משה בין יוביס
- .49 מרדאכי בין ליאו
- .50 מארוס בת חיים
- .51 נתן בין חיים
- .52 ניסים בן אפריים (סב)
- .53 ניסים בן אפריים(נכד)
- .54 עיזרו בן זאכריה
- .55 שמעול בין יעקוב
- .56 פינאד בין יוסוף,
- .57 פינחוס בין רובין
- .58 פסח בין נאחוס
- .59 פסח בין זאכריה
- .60 צבי בין ששון
- .61 צבי בין יעקוב
- .62 צדיק בין אפריים
- .63 צולום בין מרדאכי
- .64 צולום בין חנוכה
- .65 יבוא בין אפריים

לזכר נפש ההרוגים

1. אבשלום בין שמאעיל
2. אבשלום בין אברהם
3. אברהם בין רחמים
4. איליו בין שישון
5. אליו בין בנימין
6. אילך בין סימן טוב
7. אלישיה בין מוחואיל
8. אליעזר בין יוב
9. יוסף בין מרדכי
10. אוברהום בין חיים
11. אליעזר בין עדינוב
12. עושר בין משיח
13. עלחגון בין שאול
14. באגיל בין אליעזר
15. בין ציון בין יודו
16. בילו בין רפאל
17. באנו בין זאכריה
18. גבריאל בין חיים
19. גודבין זאכריה
20. גלובז'ין אטאשטו
21. דוביד בין מרדאכי(סב)
22. דוביד בין מראכי(נכד)
23. דוביד בין שומשון
24. זאכריה בין ניסון
25. זאכריה בין אלחוד
26. זאקוויי בין רפאול
27. חיים בין דויד
28. חיים ביו איחיל
29. חאנו בת ציז'אס
30. יעקוב בין גומיאל
31. יודו בין מרדאכי
32. יוב בין אישיאו

על-ידי הכנפיות הארמניות המאורגנות. נכון לעכשיו, הודות לעזרה חיונית מצד המוסד לזכויות האדם "נען", אנו פועלים אינטנסיבית על-מנת לשחזר את שמות הקורבנות היהודים אשר עברו את הטיהור האתני הנוראי הזה. כל שנה ב-31 למרץ ביום הזיכרון לקורבנות הג'נוסייד של העם האזרי בין השנים 1918-1919, אנו קוראים תפילה לזכר אותם ילדים, נשים וזקנים אשר נפלו קורבן לפשעים נגד האנושות. בזמן הנוכחי אנו פועלים רבות בכדי למצוא את מיקומם של קברי האחים אשר פוזרים באזורים שונים באדמתנו אזרבייג'ן.

כבוד הנשיא! בשם הטולרנטיות הרבה של העם האזרי, ועל פי העיקרון היהודי הקדוש "אף אחד לא ישכח וכל דבר יישאר מונצח", נבקש ממך הוראה לכל הגופים הממשלתיים הרלוונטיים בכדי לעזור לנו להגיע לאמת ההיסטורית ולאפשר לנו להקים אנדרטת זיכרון באזור קובה לזכר אותם קורבנות יהודים שנרצחו ללא חטא.

בשם הקהילה היהודית באזרבייג'ן:

איכאיאלוב סימיון, יושב ראש הקהילה היהודית ההררית
אברמוב יכדו, חבר "מילי מג'ליס (הפרלמנט של אזרבייג'ן)

בקר משה, נציג קהילת יהודים אשכנזים

שאלמייב סמיון, חבר הנהלה של קהילת יהודים ההררים

חיימוב איליל, חבר בקהילת היהודים ההררים

סאסונוב אימנועיל, חבר הנהלה של קהילת יהודים ההררים

דוידוב שאול, חבר הנהלה של קהילת יהודים ההררים

רבינוביץ בוריס, חבר הנהלה של קהילת יהודים ההררים

סאייב יאגוב, חבר הנהלה של קהילת יהודים ההררים

סימונוב מרדוכי, חבר הנהלה של קהילת יהודים ההררים

יוסופובה סולמאז, נשיאת הארגון היהודי הנשי הומניטארי

איליהגוייב גאוריל, חבר בקהילת היהודים ההררים [21]

האתנו-קורפורציה על פי מהותה חוששת מההיסטוריה, עוד יותר היא פוזרת כאשר משחזרים עובדות ושמות. יותר מדי הרוגים ללא חטא, שמות צפים לפני השטח של הזיכרון ובכך גדל מרחב של מציאות האובייקטיבית. בהמשך תצוין רשימת השמות של יהודים אשר נהרגו בין השנים 1918-1919, תקופת פשעי דמים של הכנפיות הארמניות בדרום קווקז.

בגופי ממשל הסובייטים, והטילו אימה על התושבים. אחד המשתתפים שלקח חלק בהגנה על העיר קובה הוצת בביתו על ידי חברי מפלגת של דאשנקציוטיון. על פי זיכרונם של זקני העם, שמו של אותו בן אדם שנשרף היה יוסיף [30].

במכתבו של יושב הראש של קהילת היהודים ההרריים המתגוררים בקובה בוריס סימאנדווייב ישנה קריאה לכול היהודים להפנות אצבע מאשימה להשמדת העם היהודי בין השנים 1918-1919 [29]: "היהודים ההררים, מאשימים את הכנופיות הארמניות בגין אותם פשעים שביצעו נגד היהודים ונגד עמים נוספים באזור קווקז". הגיע אלינו מספר רב של בקשות להקים ועידה מדעית שתדון על המאורעות הטרגיים של אותה התקופה. הישיבה הראשונה של הוועידה נערכה ב-21 באפריל 2006 במוסד לזכויות האדם "נען". בסיומו של הפורום התקבל ניסוח פניה לנשיא אזרבייג'ן אילהם אלייב. למכתב הזה צורף מסמך מ- 28.04.2006 אשר נכתב על ידי יושב ראש הקהילה הדתית "יהודי אזרבייג'ן", רב מאיר ברוק: "ההנהגה של הקונגרס היהודי עולמי! ביחד עם המכתב אנו מצרפים פנייה מטעם הקהילה היהודית ההררית לנשיא רפובליקת אזרבייג'ן אילהם אלייב מתאריך 21.04.2006 בבקשה להנציח זיכרונם של היהודים אשר נרצחו בתקופת הג'נוסייד של העם האזרי על-ידי הכנופיות הארמניות בשנים 1918-1919 בשטחה של אזרבייג'ן. אני אבקש לקחת לתשומת הלב את תוכן המכתב הנ"ל [28]. בהמשך מצורף המכתב שהתקבל ואושר בוועד נציגי הקהילה היהודית של אזרבייג'ן במוסד לזכויות האדם "נען" (האקדמיה למדעי הרוח והמדעים המדויקים):

לכבוד הנשיא רפובליקת אזרבייג'ן

מר אילהם גיידהר אוגלי אלייב.

כבוד הנשיא! ההיסטוריה של הקהילה היהודית באזרבייג'ן השתלבה לצידה של ההיסטוריה של העם האזרי. כל השמחות והצער אשר חוותה המדינה שלנו אנו חולקים בשווה. היום הקהילה היהודית באזרבייג'ן מונה יותר מ-30 אלף איש. זוהי ההתיישבות היהודים הגדולה ביותר בקווקז. בשם כל אחד מאיתנו אנו מודים לך כבוד הנשיא על ההזדמנויות הרחבות אשר בידינו בכדי שנוכל לשגשג ולשמור על התרבות והמסורת הדתית שלנו. במהלך מחקר על חיי היהודים באזרבייג'ן, גלינו עובדות לא ידועות על ההשמדה המונית של היהודים במהלך מאורעות הג'נוסייד של העם האזרי בשנים 1918-1919. רציחות אשר קדמו לטרגדיה של השואה של השנים 1939-1945. על פי ממצאים מהימנים שכוללים בין היתר, מסמכים ועדויות של אותם אשר חיו בשנים הללו, אנו מגלים לדעת על כ-3000 יהודים אשר נרצחו לצד העם האזרי

שהוקמה בתקופת רפובליקה אזרית הראשונה, אשר חקרה את הרציחות ההמוניות של אזרחים על ידי הכנופיות הארמניות.

כל הרשימות של קורבנות כוללות ילדים, נשים וזקנים. עדויות חדשות על רצח היהודים התגלו על ידי יבדו אברמוב הנכבד בארכיון הפרטי של פנסיונר יעקב אילאיץ' אברמוב, אשר בדרך נס הצליח לשמר מסמכים בתקופת דיכוי קומוניסטי. הוא עשה זאת בתקווה שביום מין הימים יוכל לספר לעמו על מה שהתרחש ולהנציח את שמותיהם על אנדרטאות זיכרון. הכנופיות הארמניות של אמאזאספ ביצעו את זממם בקורבנות החפים מפשע בגיא שיימי: למקום הובלו קבוצות אנשים אשר עברו התעללות, אפם ואוזניהם נחתכו, הנשים והילדות נאנסו, ולאחר מכן כולם הוצאו להורג. גופותיהם ננטשו בגיא שיימי... [1].

במכתבים שהגיעו למוסד לזכויות האדם מטעם האליטה האינטלקטואלית היהודית של העיר באקו, וכך גם מתושבי הכפרים היהודים באזורי קובה, תוארו תחושות יגון ועצב משולבים בהכרת תודה למוסד "נען" על רצונו ועשייתו הרבה בניסיון לשחזר את האמת ההיסטורית הנוראית של כל אלו שנרצחו רק בשל היותם יהודים ולא **ארמנים**, ובכך לא לתת לעולם לשכוח את שמותיהם. בפנייתה של הקהילה היהודית למוסד לזכויות האדם "נען" נכתב:

לתשומת לבכם, בידי הקהילה היהודית של אזרבייג'ן ישנם עובדות שמעידות על השמדה המונית של יהודים על ידי כנופיות הארמניות הלאומניות בין השנים 1918-1919 שבמהלכם נרצחו כ-3000 יהודים, חברי הקהילות היהודיות. מועני המכתב מוכנים לשתף פעולה עם המוסד לזכויות האדם "נען", ולחקור את עובדות הג'ינוסייד של העם היהודי.

המכתב נחתם על ידי: יושב ראש הקהילה היהודית הגרוזינית של אזרבייג'ן מ.ג קארלאשווילי, יושב ראש ההנהלה של איגוד ההומניטארי "אורק" (לב) ק.איפרואימוב, עובדים בסוכנות החדשות היהודית באזרבייג'ן ו.מישין, מ.קורקיל, אי. דאוידוב ועוד מספר אנשי מדע ורוח, עיתונאים, ואנשי חינוך [25].

במכתב מפורט מאת צלם עיתונות מפורסם סמיון שאלמייב מסופר סיפור סבו – אסף שאלמייב, אחד מהרבים שלקחו חלק בהגנה על העיר קובה מפני אותם כנופיות ארמניות לאומניות, אשר נאלץ לעזוב את קובה ולשמור בסתר עד סוף חייו את העבודה שהגן על עיר הולדתו. חששותיו היו מוצדקות כי באותה העת חברי הכנופיות הארמניות הלאומניות מילאו בתפקידי מפתח

האדם בחודש אפריל בשנת 2006 הגיע אלינו מכתב רשמי שנשלח מעת יושב ראש קהילת היהודים ההררים של אזרבייג'ן מר איכיאילוב סימיון בוריסוביץ'.

לכבוד ראש המוסד לזכויות האדם של האקדמיה הלאומית של אזרבייג'ן, יושב ראש המועצה הבינלאומית לזכויות האדם פרופ' רובשאן מוסטאפייב.

מר רובשאן מוסטאפייב הנכבד,

בהתבוננות ובמחקר של דפי ההיסטוריה הטראגית ועקובת הדם של אזרבייג'ן, אנו נתקלים כל פעם מחדש בעובדות, שלפיהם ברור שלצד האחים והאחיות האזרים שלנו, היו בין הקורבנות של אויבנו גם נציגי הקהילה היהודית של אזרבייג'ן, המולדת המשותפת שלנו. עוד ב-1980 נחשפו על ידי עובדות שלא היו ידועות קודם לציבור הרחב המעידות על רצח המוני של יהודים שהתרחש בתקופת הג'נוסייד של העם האזרי בשנים 1918-1919. לפי זיכרונות של עדי ראיה וחלק ממסמכים מסוימים, בתקופה זו נרצחו לצד האזרים כ-3000 יהודים.

נכון לעכשיו הצלחנו לשחזר שמם של 81 יהודים הרוגים - קורבנות חסרי ישע. כל שנה ב-31 במרץ ביום הזיכרון לקורבנות הג'נוסייד של העם האזרי אנו קוראים תפילות לזכרם של ילדים, נשים וגברים יהודיים.

גם היום אנו ממשיכים בעבודת זיהוי קורבנות וחיפוש מקומות קבורתם גם באזורים אחרים של מולדתנו המשותפת - אזרבייג'ן...

למכתב מצורפת רשימת היהודים אשר נרצחו בי"ט באייר 5679 בעיר קובה [27]. מיד לאחר התרגום שנעשה מהשפה הארמית וזיהוי רשימת הקורבנות, כמו כן, לאחר תפילות ההשכבה שנאמרו עליהם, המוסד "נען" יסד וועדת מומחים בהרכב הבא: יבדו אברמוב, חבר מילי מג'ליס (הפרלמנט של רפובליקת אזרבייג'ן), שני סגני היו"ר המוסד לזכויות האדם "נען" אראז גורבונוב ומוסא מוסייב, ההיסטוריון משה בקר, מפקח המועצה הבינלאומית האקדמית לזכויות האדם ראשד ראזאקולייב, מזכיר המוסד לזכויות האדם "נען" נושעבה אשראפובה, עיתונאי וסגן יושב ראש קהילת היהודים ההרריים סימיון שאלמייב.

תחילת עבודתם החלה בארכיונים של בתי-הכנסת היהודים שבאזור, שמתוכם נלקחו מספר רב של הצהרות ועדויות אשר הגיעו מאותם יהודים הררים שקרובי משפחתם נרצחו בשנת 1918 על ידי **הארמנים**. עוד מספר שמות של היהודים שנרצחו התגלו בפרוטוקולים של ועדת החקירה המיוחדת

מצעד המוות

הכותל המערבי שבאופן פונקציונאלי מאפיין את דרכה מלאת יגון של הארמניות - נמצא דווקא בירושלים

י.ס. ורדיאן, עיתונאי

מכל הפשעים שבוצעו על-ידי האתנו-קורפוראציה הארמנית נגד עמים רבים בעולם, דבר אחד הם הצליחו להסתיר היטב עד לאחרונה, וזוהי **השמדה המונית של היהודים**. כעבור מאתיים שנה קשה מאוד להסיק מאיפה בדיוק החלה האינטריגה **הארמנית** נגד היהודים העתיקים: מסמכים חשובים, שיכלו לשפוך אור על הנושא, נמצאים בתוך ארכיונים קשיי חזירה.

ההיסטוריה בגרסתה הארמית הכן תיעדה את שמותיהם של שני הבנים הארמנים, בעלי הנטייה המפתיעה לקלפטומניה: גריגורי וארטפייט וקארטפייט דיוניסי. זהו שמם. שני החכמולוגים הללו, אשר חיו בערך בתחילת המאה ה-19, החליטו במהרה ובקלות דעת להמיר את דתם מגרגוריאניות לפרוטסטנטיות, קיבלו על כך תגמול מיסיונרים אמריקאים שפעלו במדינות אסיה הקדמיות. ניתן לשאר שמרטין לותר וג'ון קלווין היו מתהפכים בקבריהם אילו ידעו על תומכיהם המפוקפקים החדשים - אותם וארטפייט וקארטפייט. אכן, מי בכלל היה מעלה בדעתו שמדובר על "הסובלים הגדולים" בעתיד של הארמניות, אשר יהיו מוכנים "לסבול" למען ובשם ישו הנוצרי!

מטרתם של "הפרוטסטנטים הצעירים" הייתה מאוד מסוכנת, אפילו די "שטנית": להציל(?) מהטורקים בירושלים את כנסיית הקבר. וזה שלא נשקפה שום סכנה עד כה, זה לא עניין את וארטפייט וקארטפייט. שמטרתם העילאית הייתה להמציא סכנה גלובלית, שמתוכה הם היו אמורים להצטייר כמושיעים בלעדיים ומצילי דת הנצרות מידי הכופרים: היהודים והמוסלמים. נידונו גרסאות שונות בקשר למטרה האמיתית למימוש התוכנית, כולל הגרסה שלפיה כל זאת נעשה לצורך ביזה. ברור שתושבי ארץ הקודש הצדיקים (יהודים, מוסלמים ונוצרים) לא המתינו למעשים המטורפים וגירשו את הפרוטסטנטים הלא-מוצלחים וארטפייט וקארטפייט, שסבלו לחינם [42].

כמו כן, קיימות עובדות אחרות שמעידות על **מלחמה לא מוצהרת של ההארמניות** נגד היהודים. לאחרונה, רווננס ציבורי קיבל ביטוי בממצאים המשמעותיים החדשים שנמצאו **במכון לזכויות האדם האקדמאי למדעי הרוח ולמדעים מדויקים**, שמעידים על השמדה המונית של יהודים על ידי כנופיות הארמניות בשנת 1918. כתשובה לשאלתה של המוסד לזכויות

לא מסתכמים באירועי אמצע המאה ה-20. הוא בצורה עקבית חושף פשעים של לאומנים הארמניים, כולל פשעים כנגד העם היהודי עד עצם ימינו.

כך מתברר שב-11 במאי 2001, כלומר שלושה חודשים עד לטרגדיה הנוראית בארה"ב, בתא הטייס של מטוס הלבנוני "ססנה", אשר הופל על ידי כוחות נ"מ הישראליים, ישב חבר במטה הלבנוני של הרשת הארמנית הטורריסטית הבינלאומית סטפאן אוגוסט ניקוליאן.

החוקר מביאי עובדות מוצקות לאנטישמיות של הארמנים. מדובר על מחקרים מדעיים רבים ופרסומים בכלי תקשורת שונים, שבהם יהודים מוצגים כ"אומה הורסת" והשוואה – "כזיוף הגדול של המאה ה-20".

לכן, הספר ופרסומים מדעים של פרופ' מוסטפיי מהווים התקדמות רצינית בניסיון הכרה מדעית וחשיפה של שיטת זיפים גלובלית, פרי יצירתם של לאומנים הארמניים. בין היתר מדובר על ניסיון להשוות "רצח העם הארמני" לכאורה לשואת העם היהודי. וזאת למרות שעובדות היסטוריות מוכיחות את ההיפך הגמור - באמצע המאה ה-20 ארמנים השתתפו באופן ישיר בהשמדתם של היהודים.

אני משוכנע שספרים, כגון הספר "צעידת המוות", חייבים להגיע לחוג רחב ביותר של אנשי המדע, חוקרים, פעילים ציבוריים וקוראים פשוטים על מנת לעמוד כנגד פרץ של שקר מכוון ומניפולציות היסטוריות הנעשות במשך שנים על ידי היסטוריונים ארמניים.

בהזמנתי לקרוא את הספר, ברצוני לציין חלקו של רשת "האנליטיקה הבינלאומית R-Club" בהוצאה לאור של עבודה זאת, שבזכותם הדבר התאפשר.

ד"ר אלכס פיסמן
היסטוריון וסוציולוג

שקר דמים...

סכסוכים בין-עדתיים חריפים של המאה ה-21 לא יכולים להיות מוסברים ללא התבוננות על העבר, מה גם, במקרים מסוימים העבר רחוק ולכן נסתר או מזויף.

זיוף – כלי למימוש מטרות אסטרטגיות. וזאת ניתן לראות על דוגמתו של ארמניות העולמית. במהלך היסטוריה שאיפה של פיזור גלובלי והגמוניה באזורים החשובים של העולם – מקווקו ודרום רוסיה עד לאזור בלקאן ושטחים משמעותיים של אירופה – הוסתרה בעזרת זיוף המוני של עובדות היסטוריות, מקורות דוקומנטאריים ועדויות.

במהלך יצירת מיתוס נפוץ על רצח העם הארמני והקבלה היסטורית לשואת העם יהודי באירופה במהלך מלחמת העולם השנייה, היסטוריוגרפים ארמנים לא יכלו לדעת על קיומם של עדויות ישירות ועובדות מוצקות על השתתפות של לאומנים הארמניים בהרג המוני של נציגי העמים השונים, כולל יהודים, אשר התרחש במשך מאות שנים.

חשיפת עדויות אלו והצגתם לציבור הרחב כהוכחות חותכות לשקריות גמורה של תיאוריה על רדיפה ורצח המוני של העם הארמני - זוהי מטרתם של המחקרים של מראש מוסד לזכויות האדם של האקדמיה הלאומית למדעים של אזרבייג'ן, יו"ר המועצה המדעית הבינלאומית לזכויות האדם פרופ' רובשאן מוסטפייב. קודם כל צריך לציין לחיוב את העבודה "צעדת המוות" שיצאה לאור ב-2008 במוסקבה. זהו המשך של מחקר אנליטי מקיף שפורסם במגזין מדעי בינלאומי "חוק ופוליטיקה" / *Law and politology*.

בעבודה זו של פרופ' מוסטפייב מדהים רב-גונית של העובדות ההיסטוריות שלא ניתנות להכחשה – החל מאינטריגות של הארמניות כנגד היהודים בעת העתיקה עד לקשרים הדוקים לפאשיסטים במדינות שונות לצורה רצח העם היהודי.

בראש הרשימה הזאת נמצא פרנץ סאלישי – מנהיג העם ההונגרי, ראש מפלגה נאצית "חצים מצולבים", ששמו מתקשר ישירות לרצח של מאות אלפים של יהודים ושל צוענים. מדובר על לא אחר אלא ארמני במוצאו פ. סאלוסיאן, שהיסטוריונים הארמנים כותבים בגאווה שהפושע לא רק שלא הסתיר לעולם עובדה זו, אלא אף התגאה במוצאו האתני.

פרופ' מוסטפייב בספרו בהסתמך על עדויות היסטוריות רחבות מציג עובדות ומספרים נוראיים. חשוב ביותר שספרו ומחקריו של פרופ' מוסטפייב

Der Stürmer

Deutsches Wochenblatt zum Kampfe um die Wahrheit

VERLAGSLEITER: JULIUS BUCHHEIM

Redaktion und Verlag: Köpenick-Str. 17, Köpenick, Berlin

12. September 1940, Ausgabe 1265, Preis 10 Pf., Best.-Nr. 1000

Skandal um den Fleischjuden Bauernfreund

Gewaltig in das Verderben, das der Jude
Bauernfreund am deutschen Volk begangen hat,
wirst Du ihn kennen lernen, so lies die

Sondernummer

des „Stürmer“. Sie entlarvt ihn als Meister der
**Betrüger, Verbrecher, Vergifter,
Schwindler, Massenmörder etc.**

Sie kennzeichnet seine unerschöpflichen Schandtaten.
Diese Sondernummer muß jeder Deutsche lesen,
um sich gründlich Aufklärung über das jüdische
Verderben zu verschaffen.

Die Sondernummer befindet sich in dieser Ausgabe. Kauft sie bei allen Zeitungs-Verlegern, Preis 10 Pfennig

Verlag: Köpenick-Str. 17, Köpenick, Berlin

עורכים:

משה בקר

יושב ראש המוסד להיסטוריה היהודית

אלכס איש-שלום

דוקטור להיסטוריה

גוראם מרחוליה

דוקטור להיסטוריה

סימיון שאלמייב

חבר בהנהגת הקהילה היהודית ההררית,
מומחה בינלאומי במועצה לזכויות האדם

יועץ בכיר:

לב ספיבק

המוסד JC Public relations

ישראל

מבקרי המאמר:

הייריך פייגל
פרוספור, אוסטריה

אנזור טוטאזה
פרוספור, גורגיה

מיכאל אגרונוב
פרופסור, ישראל

פארווין דאראבאדי
פרופסור אזרביזאן

נאמיק אלאיב
פרופסור אזרביזאן

רושאן מוסטאפייב
ד"ר למדע מדינה, פרופסור

צעדת המוות

פשעי הארמניות
נגד העם היהודי

ירושלים
2008

הספר הוצא לאור בהמלצתם של סניפי
הרשת האנגליטית הבינלאומית R-Club
תל אביב, במוסקבה, בטיביליסי ובבאקו

© כל הזכויות שמורות לרוושאן מוסטאפייב, 2008

מודפס ע"י דפוס השחף, רח' י.ל. פרץ 9, תל אביב
טלפון: 03-6871440, דוא"ל: p-shahaf@015.net.il

ISBN 978-965-91103-1-5

9 789659 110315

רושאן מוסטאפייב
ד"ר למדע מדינה, פרופסור

צעדת המוות
פשעי הארמניות נגד העם היהודי